

Sosiaali- & kuntatalous

Lokakuu 2024 www.yritma.fi

TÄSSÄ NUMEROSSA:

- Digijärjestelmillä vaikuttavuutta hyvinvointityöhön
- Perhe avainasemassa lastensuojelutyössä
- Liity ajoissa sosiaalihuollon asiakastietovarantoon
- Ikäihmisten yhteisöllisen asumisen edelläkävijä
- Syksyn messutapahtumista tietoa ja käytännön ratkaisuja

Lastensuojelun koko palveluketju

Tarjoamme lapsille ja heidän perheilleen vaikuttavia palveluita, jotka kattavat koko lastensuojelun palveluketjun avohuollon palveluista aina sijaishuollon erityistason laitoshoitoon.

PALVELUMME

- Lastensuojelun avopalvelut
- Perhehoito
- Sijaishuollon perus- ja erityisyksiköt
- Erityinen huolenpito

HOIVATIE.FI

Vauvafoorumi 2024

20.-21.11.2024

Paviljonki, Jyväskylä

Vanhemman neuromonimuotoisuus

Vauvafoorumissa kuulet kuinka tukea vauvaperheen vanhempia, joilla on neurologisia haasteita. Vauva-arkea ja vanhemmuutta voivat haastaa pulmat sosiaalisissa suhteissa, vaikeudet toiminnan-ohjauksessa, keskittymisessä tai tarkkaavaisuudessa sekä tunteiden säätelyssä. Vauvafoorumissa saat uusinta tutkimustietoa ja menetelmiä vanhempien tukemiseksi.

Katso ohjelma ja ilmoittaudu
www.ensijaturvakotienliitto.fi/vauvafoorumi2024

Lisäksi workshoppeja, kokemusasiantuntijavanhemman puheenvuoro sekä uusinta tutkimustietoa

KENELLE?
VAUVAPERHEITÄ
TYÖSSÄÄN KOHTAAVILLE
SOSIAALI-, TERVEYS-
JA KASVATUSALAN
AMMATTILAISILLE

Hinta: 190 €

#vauvafoorumi

ZekkiPro-digijärjestelmällä vaikuttavuutta hyvinvointityöhön

ZekkiPro on DiakHubin tarjoama digitaalinen järjestelmä, jolla voidaan systemaattisesti vahvistaa hyvinvointia tukevan työn vaikuttavuutta esimerkiksi sote- ja työllisyyspalveluissa ja nuorten palveluissa.

– Se on sekä asiakastyötä tukeva väline että tiedolla johtamisen väline, toteaa DiakHubin erityisasiantuntija **Reija Paananen**.

Yksilöllisen asiakastyön mahdollistaja

ZekkiProta voidaan käyttää halutulle kohderyhmälle. Ammatillainen lähettää asiakkaalle linkin ZekkiPro-kyselyyn, johon vastaaminen vie vain pari minuuttia. Kysely on hyvin käyttäjäystävällinen.

– Kohdentaminen mahdollistaa tilanteiden ja vaikuttavuuden vertailun eri ryhmien välillä, Reija Paananen kertoo.

– Kyselyn vastaukset auttavat ammattilaista tekemään asiakastyötä vastaajan kanssa. Vastausten perusteella voidaan tarkastella asiakkaan tuen tarpeita ja tuen vaikuttavuutta. Vastaukset tallentuvat organisaation käyttöjärjestelmälle, joten yksittäisen asiakkaan hyvinvoinnin muutoksista ollaan aina ajan tasalla, samoin kuin ryhmien tilanteista.

ZekkiPro hyödyntää Diakissa kehitettyjä 3X10D-elämäntilannemittareita

Ensimmäiset elämäntilannemittarit kehitettiin Diakonia-ammattikorkeakoulussa lähes 10 vuotta sitten. 3X10D-mittarit ovat tutustusti toimivia ja niitä käytetään laajalti.

– Esimerkiksi oireiden kartoittamiseen ja diagnosointiin on olemassa laajoja, spesifejä

kyselypatteristoja, mutta DiakHubin mittarit keskittyvät ihmisen omaan näkemykseen hänen tilanteestaan, Paananen korostaa.

Elämäntilannemittareista on saatavilla erilaisia versioita, mm. 3X10D-LASU, jonka avulla vahvistetaan asiakkaan osallistumista itseään koskevaan lastensuojelun työskenteleeseen. Suurimmasta osasta 3X10D-mittareita on olemassa monipuoliset kieliversiot.

Helppokäyttöinen palvelu

ZekkiPron käyttäminen on suunniteltu intuitiiviseksi. Käyttöliittymä pohjautuu kansallisesti ja kansainvälisesti palkittuun Zekkiin, joka on Diakin kehittämä nuorille suunnattu digitaalinen itsearviointipalvelu.

Käyttäjäorganisaatio voi lisätä omaan ZekkiProhonsa lisäksymyksiä ja taustatekijöitä. Lisäksi ZekkiProhon voidaan rakentaa kyselyn vastauksiin perustuvaa palveluohjausta. Datan saa ladattua esim. Exceliin käsiteltäväksi.

Moninaiset hyödyt

Vastaajaa eli asiakasta ZekkiPro auttaa hahmottamaan ja sanoittamaan omaa tilannetta. ZekkiPro vahvistaa hänen osallisuuttaan ja nostaa esiin voimavaroja ja motivaatiota.

Asiakastyötä tekevä ZekkiPro luo kuvan kunkin asiakkaan tarpeista ja tilanteesta. ZekkiPro lisää palvelun laatua ja tuo työhön systemaattisuutta.

Organisaation johdolle ZekkiPro mahdollistaa ajantasaisen ja vertailukelpoisen tilannekuvan muodostamisen kohderyhmästä. Palveluiden vaikuttavuus voidaan todentaa ja tarvittaessa vaikuttavuutta vahvistaa.

Vaikuttavuutta palvelupolun varrelta

Perinteisesti vaikuttavuutta on mitattu suoritteilla, esim. asiakaskäyntien määrällä, tai kauaskantoisilla päämäärillä, kuten sillä, lakkaako asiakkaan palveluntarve tai työllistyykö hän.

Reija Paananen kuitenkin huomauttaa, että ennen pitkän ajan tavoitetta matkan varrella on paljon välietappeja.

– Ammatillaiset antavat ZekkiProlle positiivista palautetta siitä, että sen avulla he pystyvät todentamaan työnsä välittömiä vaikutuksia sekä itselleen että organisaatiolle.

Ammatillaiset arvostavat myös ZekkiPron osallistavaa ja voimaannuttavaa otetta.

– Nimenomaan asiakkaalle, jonka eteen ammatillaiset töitä tekevät, on äärettömän tärkeää nähdä itse oma edistymisensä.

– On yleistä, että henkilö on asiakkaana useissa palveluissa, jotka eivät kuitenkaan keskustelee keskenään. ZekkiPron kautta voidaan auttaa palveluita työskentelemään yhteisten tavoitteiden eteen ja välttämään päällekkäistä työtä. Samalla voidaan seurata tavoitteiden toteutumista ja asettaa uusia.

DiakHub auttaa kehittämään vaikuttavampia ratkaisuja tietoon perustuen

ZekkiPro soveltuu sekä julkiselle että yk-

sityiselle sektorille – kaikille, jotka haluavat kehittää palveluidensa vaikuttavuutta ja saada tietoa asiakasryhmiensä hyvinvoinnin kokemuksesta.

ZekkiPro on herättänyt kiinnostusta mm. hyvinvointialueilla. Reija Paananen mukaan esimerkiksi eräällä hva:lla tutkitaan lastensuojelun jälkihuollon vaikuttavuutta ZekkiPron avulla.

– Sosiaalipalveluihin ei DiakHubin mittareiden lisäksi ole tällä hetkellä kovin paljon tarjontaa.

Mm. ZekkiPron kehittänyt DiakHub on Diakonia-ammattikorkeakoulun osaamis- ja innovaatiokeskittymä, joka auttaa palveluntuottajia kehittämään vaikuttavia ratkaisuja ihmisten hyväksi.

– Esittelemme ZekkiProta mielellämme. Lisenssillä asiakasorganisaatio saa ZekkiPron omaan käyttöönsä. Tarvittaessa voimme tuottaa kokonaispalvelun avaimet käteen -periaatteella. Tarjoamme myös käyttöön-oton opastuksen ja käyttäjätuen. Hinnoittelu perustuu ZekkiPron käytön laajuuteen.

Lisätietoja:

Reija Paananen, erityisasiantuntija
050 592 0246, reija.paananen@diak.fi

diakhub.fi/palvelut/ajantasainen-tilannekuva-hyvinvoinnista-zekki-pro

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät® järjestetään jo 60. kertaa

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät® on merkittävä kaksipäiväinen koulutustapahtuma, joka kokoaa yhteen lastensuojelun ammatilaisia ympäri Suomen. Vuoden 2024 tapahtuma järjestetään Tampere-talolla 8.–9. lokakuuta ja sen teemana on “Välitä ja Vaikuta” – Vaikuttavaa lastensuojelua rakentamassa. Teeman ympärille on koottu upea ohjelma alaseminaareineen ja vierailukohteineen.

Lastensuojelupäivät on yksi alan tärkeimpiä kohtaamis- ja koulutus-tapahtumia. Kahden päivän aikana käsitellään lastensuojelun sekä lapsi- ja perhepolitiikan ajankohtaisia kysymyksiä monista eri näkökulmista. Päivät on tarkoitettu lastensuojelun ja muiden alojen ammattilaisille, asiantuntijoille ja opiskelijoille sekä kaikille lasten ja nuorten kanssa työskenteleville.

Tämän vuoden tapahtuman juontavat TikTok-sossut **Maija Haapala** ja **Camilla Jokela**. Ohjel-

ma on kattava ja päivillä kuullaan jälleen mielenkiintoisia ja ajan-kohtaisia puheenvuoroja useilta puhujilta. Kaksipäiväisen tapahtuman molempina päivinä järjestetään tuttuun tapaan alaseminaareja. Koulutuspäiviltä löytyy myös Kokemuskлубi. Lastensuojelupäivät järjestetään yhteistyössä Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa.

Välitä ja vaikuta

Lastensuojelun keskiössä on vä-

littäminen. Jotta lapsia, nuoria ja perheitä on mahdollista tukea ja auttaa, on heistä ja heidän elämästään välitettävä. Myös omasta työstä on välitettävä, jotta sitä voi tehdä parhaalla mahdollisella tavalla ja kehittää edelleen. Lastensuojelun työntekijät pitävät työyhteisöä omalle hyvinvoinnilleen todella merkityksellisenä.

Kun maailma myllertää ympärillä ja lastensuojeluun kohdistuu monenlaisia toiveita ja odotuksia, on lastensuojelun alueellisesta ja

kansallisesta kehittämisestä välitettävä. Lastensuojelun Keskusliiton tehtävä on vaikuttaa siihen, että lastensuojelua kehitetään ja että kehittämistyössä kuuluu myös lastensuojelun ammattilaisten ääni.

Vaikuttamisen lisäksi halutaan nostaa keskiöön lastensuojelun vaikuttavuuden. Millainen lastensuojelu on vaikuttavaa niin lasten, nuorten ja perheiden kuin yhteiskunnankin kannalta ja miten vaikuttavuutta voidaan lisätä.

Valtakunnalliset lastensuojelupäivät® tarjoavatkin mahdollisuuden pysähtyä välittämisen, vaikuttamisen ja vaikuttavuuden äärelle.

Lähde:
Lastensuojelun Keskusliitto

Sosiaali- & kuntatalous

JULKAISIJA:

Joensuun Kustannus Oy
YRITYSMAAILMA
Telitie 1A, 80100 Joensuu
info@yritma.fi | www.yritma.fi

PÄÄTOIMITTAJA/ TOIMITUSJOHTAJA:

Markku Oikarinen,
puh. 050 374 6280
markku.oikarinen@yritma.fi

TOIMITTAJAT:

Pasi Liimatta
Toni Valha
Virpi Kylmäla
Eini Kettunen

puh. 050 408 8457
puh. 050 531 4745
puh. 050 301 6956
puh. 050 374 6294

pasi.liimatta@yritma.fi
toni.valha@yritma.fi
virpi.kylmala@yritma.fi
eini.kettunen@yritma.fi

SIVUNVALMISTUS:

Joensuun Kustannus Oy, Yritysmailma
Annika Käyhkö, ilmoitus.annika@yritma.fi

PAINO:
Kaleva Media

ILMOITUKSET:

Liisa Kinnunen

puh. 050 585 0477

liisa.kinnunen@yritma.fi

OSOITELÄHDE:

Joensuun Kustannus Oy Yritysmailma, markkinointirekisteri

© Koskee Joensuun Kustannus Oy:n valmistamaa aineistoa.

Jätä juttuvinkki nettisivuillamme:
www.yritma.fi

Perhe on avain vaikuttavaan ja kustannustehokkaaseen lastensuojeluun

Suurin osa perheistä saa tarvitsemansa avun ja tuen yhteiskunnan peruspalveluista. Lapsista (0-17-vuotiaat) 3,8 prosenttia oli vuonna 2023 avohuollon asiakkaana ja noin 1 prosentti huostassa.

Kun perus- ja ehkäisevät palvelut eivät riitä perheen tueksi, tarpeenmukaisilla avohuollon palveluilla perheen auttaminen niin, että palautuminen peruspalveluihin tapahtuisi mahdollisimman nopeasti, on sekä inhimillisesti katsoen että kustannusten näkökulmasta toivottavaa. Lastensuojelun kustannusten näkökulmasta suurin osa resursseista valuu sijoitusten hoitamiseen. Painopisteen muutosta on yritetty pitkään. Ensi vuonna julkaistavilla hyvinvointialueiden yksikkökustannuksilla saadaan toivottavasti aitoa läpinäkyvyyttä ja vertailtavuutta yksityisen ja julkisen sektorin tuottamiin palveluihin. Palvelun tuotannon tehokkuus, laatu ja sitä kautta kustannustehokkuus ja vaikuttavuus tulee olla kohdillaan.

Vuonna 2023 lastensuojeluilmoitusten määrä kasvoi +15% samoin kuin ilmoitusten kohteena olleiden lasten määrä +11%. Myös avohuollon asiakkaiden määrä kasvoi pitkästä aikaa (+4%) ja kiireellisten sijoitusten määrä nousi (+8%). (THL Tilastoraportti 24/2023). Ellemme saa käännettyä näiden asiakkuuksien suuntaa takaisin peruspalveluihin, sijoitettujen lasten määrä tulee kasvamaan lähivuosina.

Avopalvelun tehokkuuden avain piilee asiakkaan sitouttamisessa

Avohuollon palveluissa kustannustehokkuudesta voidaan puhua asiakkuuden näkökulmasta sekä palvelujen tuottamisen näkökulmasta. Avohuollon palvelu on karkeasti ottaen kustannustehokasta aina, kun perhe saadaan palautettua pysyvästi peruspalveluiden piiriin autettuna. Tällöin vältetään raskaampien (ja kalliimpien) palveluiden tarve. Lyhytaikaisesti perheen tukeminen jopa niinkin intensiivisesti, että se maksaa enemmän kuin sijaishuolto, olisi kannattavaa, mikäli perheen jälkeen palautuisi takaisin peruspalveluihin. Ongelma on tunnistaa ne perheet, joissa muutos on mahdollinen tukea tarvitsevien perheiden joukosta.

Palvelun tuotannon näkökulmasta kustannustehokkuuden tärkein mittari on asiakastyön suhde kuukausittaiseen työaikaan, oli sitten kyseessä julkinen tai yksityinen palvelu. Palvelun hinta voidaan yksinkertaisimmillaan laskea tuotetun suoran asiakastyön määrän kautta suhteessa palkkakuluihin.

Asiakastyön tehokkuuden taustalla on useita siihen vaikuttavia tekijöitä, joiden on toteuduttava tehokkuuden mahdollistamiseksi. Näitä ovat asiakkaan puolelta asiakkaan sitoutuminen palveluun, palvelun tavoitteiden ja tarpeen välinen suhde ja tuotettavan palvelun ajankohta. Palveluntuottajan puolelta tehokkuuteen vaikuttavat työntekijän ammatillisuus eli tarvettua vastaava koulutus, hyvä perehdytys ja vuorovaikutustaidot, esihenkilön tuki- ja ohjaus sekä yhteiseen laadun viitekehykseen perustuva tasalaatuinen palvelu. Sekä tietenkin asiakkaan asuinpaikka suhteessa palveluntuottajaan.

Yksi suurimmista tehokkuuteen vaikut-

Perhehoidon suhteellinen osuus on tärkeä mittari, koska perhehoito on merkittävästi edullisempaa laitoshoidon nähden. Yksittäisen lapsen tai nuoren sijoittaminen perhehoitoon laitoshoidon sijaan voi säästää jopa kymmeniä tuhansia euroja vuodessa.

tavista tekijöistä on asiakkaan sitoutuminen palveluun, koska se helpottaa työn toteutumista ja työn suunnittelua. Peruuntuneet tapaamiset laskevat palvelun tehokkuutta ja vaikeuttavat palvelun tavoitteiden saavuttamista. Sitoutumiseen vaikuttaa ammattihenkilön ammattitaito ja vuorovaikutustaidot, mutta siihen vaikuttaa oleellisesti myös palvelun tavoitteiden ja asiakkaan tarpeen välinen suhde. Kun palvelu on oikein suunnattu ja kohdentuu asiakkaan tarpeeseen, asiakas sitoutuu palveluun ja työn suunnittelu on helppoa.

Tilanteissa, joissa perhe on voinut oireilla ja kriisiytyä jo vuosia, työ vaatii myös aikaa ja intensiteettiä. Työ on suhdeperusteista, jossa luottamuksen rakentaminen vie oman aikansa. Säästöjä ei tehdä rajaamalla ilt- ja viikonlopputyötä työskentelyn ulkopuolelle, määrittämällä etukäteen työskentelyn kestoa tai vaihtamalla perhe kesken vauhdissa olevan työskentelyn hyvinvointialueen oman palvelun piiriin toiselle työntekijälle.

Sijaishuollosta merkittäviä säästöjä perhehoitoa kasvattamalla

Lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalipalvelujen kustannukset olivat vuonna 2022 yhteensä 1,33 miljardia euroa. Sijaishuollon osuus tästä on yli 50 prosenttia. Lastensuojelun kustannuksista sijaishuollon kustannukset ovat kolme neljäsosaa ja laitoshoi-

don osuus on tästä 65 prosenttia. Toimeksiantosuhteisen perhehoidon kustannukset olivat vain 14 prosenttia lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden kustannuksista. (THL Tilastoraportti)

Suomessa perhehoidossa olevien lasten ja nuorten osuus kaikista sijoitetuista lapsista on kuitenkin alhainen - vain 55 % vuonna 2022 ja 54 % vuonna 2023 (THL, 2022 ja 2023 tilastot). Erityisen huolestuttavaa on, että perhehoidon osuus näyttää myös olevan laskusuunnassa edelleen.

Monissa muissa maissa perhehoidon kehitys on Suomea edellä. Ruotsissa perhehoidon osuus on n. 70 %, Norjassa n. 90 %, Irlannissa n. 90 % ja Iso-Britanniassa hieman yli 70 %. On mahdollista, että meillä Suomessa lapset ja perheet olisivat niin erilaisia muihin maihin verrattuna, ettei perhehoidon osuuden kasvattaminen meilläkin ainakin 70-80 prosenttiin onnistuisi.

Perhehoidon suhteellinen osuus on tärkeä mittari, koska perhehoito on merkittävästi edullisempaa laitoshoidon nähden. Yksittäisen lapsen tai nuoren sijoittaminen perhehoitoon laitoshoidon sijaan voi säästää jopa kymmeniä tuhansia euroja vuodessa.

Laitoshoidossa meillä on perusyksiköitä, erityisyksiköitä, vaativan hoidon yksiköitä, koulukoteja sekä erityisen huolenpidon yksiköitä ja edelleen meillä on osa lapsista ja nuorista sellaisessa tilanteessa, ettei meillä näytä olevan riittäviä keinoja heidän auttamisekseen. Laitoshoidon yksiköiden erikoistumisella julkisissa hankinnoissa tavoiteltiin aikoinaan ammattitaitoista ja erikoistunutta osaamista. Samoin sijaishuollon rajapinnassa toimiva erikoissairaanhoidon EVA-yksikkö ja erityisen huolenpidon jaksot tulivat uusina keinoina ratkaisemaan haastavammin oireilevien lasten tilanteita. Ratkaisusta huolimatta, järjestelmä on edelleen puutteellinen.

Näissä yksikön ominaisuuksiin keskittyvissä keskusteluissa tuntuu unohtuvan, että kaiken hoivan, huolenpidon ja kasvatuksen keskiössä ovat pysyvät ihmissuhteet, jotka ovat edellytys sijaishuollon tavoitteiden toteutumiselle. Ellemme me pysty tarjoamaan sijaishuollossa oleville lapsille ja nuorille pysyviä ihmissuhteita, millään muullakaan tus-

kin on väliä.

Perhehoidon mahdollisuuksia sijaishuollossa ei ole riittävästi hyödynnetty. Sen vaikuttavuus perustuu yhteiskunnan perusyksikköön: perheeseen. Sijaisperheessä vastuu sijoitetusta lapsesta on aikuisilla, jotka lähtökohtaisesti pysyvät eivätkä vaihdu uusien työpaikkojen tai työvuorojen myötä. Sijoitetulle lapselle perhehoitaja on aikuinen, johon kiinnittyy.

Hyvinvointialueet ja palveluntuottajat voisivat hyvässä yhteistyössä kehittää sekä kasvattaa toimeksiantosuhteisen perhehoidon kokonaisuutta merkittävästi nykytilasta. Perhehoidossa on niin paljon enemmän vaihtoehtoja kuin mitä olemme tähän mennessä hyödyntäneet: perusperhehoitoa, vahvasti tuettua toimeksiantosuhteista perhehoitoa, kotiin tehtävää perhehoitoa, perheperheessä-sijoituksia, kuntouttavaa perhehoitoa sekä ammatillisia perhekoteja.

Perhehoidon suhteellisen osuuden lisääminen on mahdollista ja se tuo kustannussäästöjä varmasti. Perhehoidon kehittäminen vaatii kuitenkin sen hyväksymistä, että perheet tarvitsevat tukseen ammatillista tukea ja ohjausta koko sijoituksen ajan. Ainoastaan vahvalla tuella ja ohjauksella voidaan haastavammin oireilevia lapsia ja nuoria sijoittaa perhehoitoon.

Lastensuojelu lainmukaisesti edellyttää tavoitteellista työtä sekä lain keskeisten periaatteiden toteutumisesta huolehtimista. Sijaisperheen vahvassa tuessa ja ohjauksessa ei ole siis kyse ainoastaan sijaisperheen tukemisesta, vaan myös sijoituksen ohjaamisesta oikeaan suuntaan, asioiden puheeksi ottamisesta ja tarvittaessa puuttumisesta. Tämä edellyttää jatkuvaa, tiivistä yhteyttä perheeseen ja lapseen ja riittävää ymmärrystä perhehoidon luonteesta ja sen ilmiöistä.

Suomen Kuntoutuskouluttajilta täydennyskoulutusta myös lastensuojelun ammattilaisille

Suomen Kuntoutuskouluttajat tarjoaa laadukasta täydennyskoulutusta ammatillisen kehittymisen ja muutuvan työelämän tarpeisiin.

– Kuntoutusalan ammattilaisten ohella koulutuksiimme osallistuu psykologeja, sosionomeja ja muita, jotka työskentelevät muualla kuin perinteisen kuntoutuksen parissa, esimerkiksi lastensuojelussa, toteaa koulutussuunnittelija **Riikka Östman**.

Ratkaisuja uusista ja olemassa olevista koulutuksista

Östman kertoo, että Suomen Kuntoutuskouluttajilla on lukuisia koulutuksia, jotka sellaisenaan tai hie-man modifioituina sopivat esimerkiksi lastensuojelun alalle. Tilaa-ajan tarpeiden mukaisesti voidaan suunnitella myös kokonaan uusia koulutuksia.

– Tilauuskoulutukset ovat toiminnassamme kasvava osio. Toteutamme erilaisille ryhmille räätälöityjä koulutuksia tilaajan tarvitsemilla sisältöpainotuksilla.

– Suunnitteluprosessin aikana olemme aktiivisesti yhteydessä tilaajaan, jotta koulutuksesta tulee juuri halutunlainen.

Tilauuskoulutus voidaan järjestää joko asiakkaan tai Kuntoutuskouluttajien tiloissa (käyntios. Pasilankatu 14, Hki), tai kokonaan etänä, tai hybriditoteutuksena. Etäkoulutuk-

set voidaan tallentaa katsottavaksi myös jälkeen päin.

Esimerkiksi vauvaperhetyöhön Suomen Kuntoutuskouluttajat on tehnyt kolmiosaisen verkkokoulutuksen (”Vaikuttavaa työtä vauvaperheissä”, 3 x 4 tuntia).

– Suunnittelimme kyseisen koulutuksen tarjouspyynnön perusteella hyvinvointialueelle. Koulutus kohdistettiin sellaisiin osa-alueisiin, joihin HVA kertoi heidän ammattilaistensa eniten kaipaavan lisäosaamista.

Riikka Östman mainitsee toisenkin teeman, johon Suomen Kuntoutuskouluttajilla on valmis ja suosittu koulutuspaketti.

– ”Lasten ja nuorten tunne- ja turvataidot lastensuojelutyössä” on 6 x 2 tunnin koulutus, joka antaa varmuutta tunneturvallisten olosuhteiden luomiseen.

Käytännön apua arjen haasteisiin

Ykkösasia Suomen Kuntoutuskouluttajien koulutuksissa on käytännönläheisyys.

– Tarkoituksena on, että jokainen osallistuja saa koulutuksesta sellaisia eväitä, joita hän pystyy sujuvasti hyödyntämään omassa työssään, Riikka Östman sanoo.

Käytännöllisyys pätee sekä etä- että lähikoulutuksiin, joissa kaikissa kouluttajien vankka teoriatietämys yhdistyy käytännön kokemuksiin.

– Kouluttajat osaavat tuoda erilaiset tilanteet käytännön tasolle, jolloin koulutettavat saavat opista helposti kopin, Östman kuvailee.

– Saamamme palaute on ollut todella positiivista. Koulutuksiimme on mutkaton ja keskusteleva. Osallistujien keskinäiselle vertaistuelle muodostuu koulutuksissa helposti oma roolinsa.

Ketterää reagointia

Suomen Kuntoutuskouluttajat Oy on Suomen Kuntoutusyritykset ry:n omistama yhtiö, mutta koulutuksiin voivat osallistua kaikki ammattilaiset.

– Emme edellytä Suomen Kuntoutusyritykset ry:n jäsenyyttä, Riikka Östman painottaa.

– Suurin piirtein puolet osallistujista tulee julkiselta puolelta ja puolet yksityiseltä.

Kuntoutuskouluttajien tiimin muodostavat tj. **Katja Tonteri** sekä koulutussuunnittelijat **Mari Visakko** ja **Riikka Östman**.

– Hoidamme koulutusten organisoinnin. Meillä on erittäin hyvät verkostot, joiden ansiosta saamme kouluttajiksi osaavia ja kokeneita tekijöitä, maan huippuja omilla aloillaan.

Riikka Östman kertoo, että kevyenä organisaationa Suomen Kuntoutuskouluttajat pystyy ripeästi ja joustavasti vastaamaan kentän tarpeisiin.

Kuntoutuskouluttajien tiimin muodostavat koulutussuunnittelijat Mari Visakko ja Riikka Östman sekä toim.joht. Katja Tonteri.

– Saamme toiveita koulutusten aiheiksi ja viestejä haasteista, jotka ammattilaisia mietityttävät heidän työssään. Tällaisista yhteydenotoista moni koulutus on saanut alkunsa.

Huomio työssä jaksamiseen

Riikka Östmanin mukaan tällä hetkellä, ja todennäköisesti lähitulevaisuudessa, kuntoutustyössä tarvitaan täydennyskoulutusta esimerkiksi neuropsykiatristen häiriöiden hoitamiseen.

– Verkostossamme on monipuolista nepsy-osaamista.

Lastensuojelussa asiakasperheiden ongelmat ovat tänä päivänä monimutkaisia ja laaja-alaisia.

– Koulutustemme kautta voimme tarjota avaimia esimerkiksi lapsen

vanhempien kanssa työskentelyyn. Modernissa asiakastyössä keskiössä on osallistava ote.

– Myös kivun hoito ja kuntoutus on teema, joka nousee nykyaikana esille. Ja tietenkin ikäihmisten määrän kasvu Suomessa tulee vaikuttamaan kuntoutuspalveluiden kysyntään. Ennakointia tarvitaan, Östman vinkkaa.

Kuntoutusallalla korostuu arvokasta työtä tekevien ammattilaisten työssä jaksaminen. Suomen Kuntoutuskouluttajat huomioi koulutuksissaan työhyvinvoinnin edistämisen, ja tietyissä koulutuksissa se on otettu painopisteeksi.

– Sellaisessa kuntoutuksessa ei ole järkeä, jossa auttaja itse väsyä ja menettää työkykynsä.

www.kuntoutuskouluttajat.fi

Toimitusjohtaja Katja Tonteri (TtM, ft), 040 551 4386
Koulutussuunnittelija Mari Visakko (ft), 0400 737 256
Koulutussuunnittelija Riikka Östman (tt), 050 438 6862
Sähköpostit: etunimi.sukunimi@kuntoutuskouluttajat.fi

Pidetään yhdessä planeetta kunnossa.

100% ekologinen leikkipaikka?

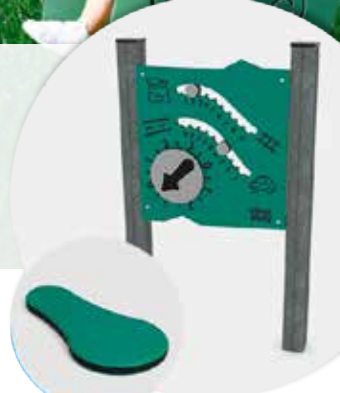
GreenLine-malliston avulla se on mahdollista!

Muovikomposiitista valmistetut pylvää – innovatiivinen materiaali, joka on valmistettu käytetyistä tekstiileistä ja muovikalvoista.

Katot, sivupaneelit ja manuaaliset elementit leikataan **HDPE-levyistä**, jotka valmistetaan valtamerijätteistä – kalastusköysistä ja -verkoista.

Komposiittipylvää

Pylvää on valmistettu 100 % kierrätetystä kulutusjätteestä.

HDPE-paneelit

Vihreät HDPE-paneelit on valmistettu 100 % kierrätetystä valtamerijätteestä

Tutustu myös muihin ekologisiin tuotteisiimme: leikkiturva.fi/ekologisuus

Puiset pylvää

Välineissä käytetty puu on hakattu kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti hoidetuista metsistä.

Haavoittuvassa asemassa olevien nuorten sosiaalista kuntoutusta kehitettävä

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt yliopistotasaisen sosiaalityön tutkimusrahoituksen A-klinikkasäätiön johtamalle HANSKU-hankkeelle. Tutkimuksessa selvitetään haavoittuvassa asemassa olevien nuorten sosiaalisen kuntoutuksen tarpeita ja toteutumista hyvinvointialueilla.

Hankkeen lähtökohtana ovat aiemmat tutkimukset, jotka osoittavat, että nuorten sosiaalisen kuntoutuksen määritelmä, tavoitteet ja palvelukriteerit sekä toteutukset vaihtelevat eri hyvinvointialueilla.

– Jos nuorella on taustallaan esimerkiksi kognitiivisia tai psyykkisiä haasteita, oppimisvaikeuksia, päihdeongelmia tai rikoshistoriaa, sosiaalinen kuntoutus voi olla hänen hyvinvointinsa ja tulevaisuutensa kannalta ratkaisevaa. Nykyisten hajanaisten käytäntöjen ja palveluiden vaihtelevan saatavuuden vuoksi on riski, että nuori jää ilman tarvitsemaansa tukea, johon hänellä on lain mukaan oikeus, A-klinikkasäätiön HANSKU-hankkeen tiimipäällikkö, dosentti **Jouni Tourunen** sanoo.

Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Kuntoutussäätiön ja Nuorisotutkimusseuran kanssa vuosina 2024–2026. Hankkeeseen etsitään yhteistyökumppaneiksi 3–5 hyvinvointialuetta.

Hyvinvointialueiden ja järjestöjen yhteistyöllä lisää vaikuttavuutta nuorten tukipalveluihin

Hankkeessa selvitetään mitä hyvinvointialueiden ja päihde-, mielenterveys- ja rikosseuraamusjärjestöjen välisellä yhteistyöllä voidaan saada aikaan nuorten hyväksi.

– Hyvinvointialueilla jää usein tunnistamatta kolmannen sektorin osaaminen haavoittuvassa asemassa olevien nuorten palve-

luiden järjestämisessä. Järjestöjen asiantuntijoilla saattaa olla esimerkiksi läheisempi kosketuspinta nuorten arkeen, mistä on arvokasta apua palveluiden toteuttamisessa. Nuoret kokevat myös itse monesti julkiset palvelut vaikeammin lähestyttäviksi kuin järjestöjen toiminnan, Tourunen kertoo.

Tutkimuksessa hyödynnetään rekisteritietoa ja haastatellaan nuoria, hyvinvointialueiden sosiaalialan ammattilaisia ja järjestöjen työntekijöitä.

– Nuoret ovat oman elämänsä parhaita asiantuntijoita, ja heidän osallisuutensa kuntoutuspalvelujen kehittämisessä on ensiarvoista. Sosiaalisen kuntoutuksen tehtävänä on tukea nuoren sosiaalista toimintakykyä ja elämänhallintaa kokonaisvaltaisesti. Tämä edellyttää kuntoutuksen soveltamista yhteen myös muiden tukitoimien, kuten päihde- ja mielenterveyspalveluiden, kanssa.

Teksti- ja kuvälähde A-Klinikkasäätiö

Soita, niin kerromme lisää:
p. 0400 211 221 | www.leikkiturva.fi

Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon liittyminen kannattaa tehdä ajoissa

Kanta-palveluiden sosiaalihuollon asiakastietovarannon käyttöönotto perustuu asiakastietolakiin. Kyseessä on laki sähköisten asiakastietojen käsittelystä sosiaali- ja terveyspalveluissa, joka on tullut voimaan jo pari vuotta sitten. Lakia päivitettiin tämän vuoden alkuun. Siellä on määritelty, että kaikkien sosiaali- ja terveyspalveluiden palvelutuottajien, jotka kirjaavat asiakastietoja sähköisesti, tulee liittyä Kanta-palveluiden ydinpalveluiden käyttäjiksi, riippuen siitä tarjotaanko sosiaali- tai terveyspalveluita vai molempia.

Ydinpalveluita on käytännössä kolme: Sosiaalihuollon asiakastietovaranto, Potilastietovaranto sekä Resepti-palvelu, Netprocen asiakkuusvastaava **Antti Saarimaa** kertoo.

Saarimaa lisää, että palveluiden käyttäjäksi liittymisen alkuperäinen takaraja oli Sosiaalihuollon tietovarannon osalta 1.9.2024, mutta keväällä hallitukselta tuli uusi esitys, jonka seurauksena siirtymäaikaa jatkettiin niin, että liittymisvelvoite on nyt 1.9.2026 mennessä.

– Saadun jatkoajan ansiosta ehdimme nyt rauhassa testaamaan uusia Sofia™ -asiakastietojärjestelmän Kanta-toiminnallisuksia erilaisten asiakassegmenttien kanssa myös käytännössä. Meillä on nyt enemmän aikaa hioa ja rakentaa pakettia vieläkin käyttäjäystävällisemmäksi, Netprocen toimitusjohtaja **Tuomo Lesonen** toteaa.

Tilaaajatahot tulevat vaatimaan yhteensopivia järjestelmiä

Tilaaajatahot tulevat etenemään palveluntuottajia nopeammin ja vaatimaan palvelutuottajilta yhteensopivia järjestelmiä jo ennen lakisääteistä takarajaa. Tästä syystä muutokseen kannattaa Saarimaan mukaan ryhtyä heti ensi tilassa.

– Lakiteknisesti liittymisvelvoitteessa puhutaan takarajoista. Nyt ollaan tietoisia, että tietyt hyvinvointialueet ovat etenemässä huomattavasti nopeammassa aikataulussa. Useammallakin hyvinvointialueella ollaan ottamassa jo tämän vuoden loppuun mennessä Sosiaalihuollon asiakastietovarantoa käyttöön, jolloin sitä edellytetään myös palveluntuottajilta, jotta nämä pystyvät toimittamaan tietoja Kanta-palveluun, Saarimaa mainitsee.

Vaikka Kanta-ominaisuuden käyttöönotto ei ole Saarimaan mukaan teknisesti kovin vaativaa, kokonaisuudessaan muutos on kuitenkin aika iso, koska siihen liittyy myös kirjaamistapojen muutoksia sekä henkilöstön kouluttamista.

Sofia™-asiakastietojärjestelmä on valmis Kanta-palveluiden ripeään käyttöönottoon

Netprocen Sofia™-asiakastietojärjestelmässä Kanta-ominaisuudet ovat olleet valmiina jo pidemmän aikaa.

– Olemme rakentaneet selkeän tuotepaketin, jolla Kanta-palveluiden käyttöönotto tapahtuu ripeästi ja kustannustehokkaasti. Jos yleinen ohjeistus on, että organisaation olisi varattava siirtymään noin puoli vuotta, me saamme puristettua siirtymän paljon napakammaksi ajalliseksi jaksoksi, mutta silloin

organisaation pitää olla myös valmis tekemään töitä asian eteen. Työmäärä on sen verran suuri, että se vaatii riittävää paneutumista asiaan ihan varsinaisella työajallakin, Saarimaa painottaa.

Sofia™-asiakastietojärjestelmän Kanta-palveluihin liittyvä tuotepaketti helpottaa muutosta merkittävästi. Kanta-sivustolla oleva yli sadan kohdan Excel-listaus tarvittavista toimenpiteistä on saatu Sofia™-asiakastietojärjestelmän käyttäjille puristettua vain neljään kohtaan.

Pilottiprojekti Suomen Turvakotien kanssa

Netproce on toteuttanut pilottiprojektin Suomen Turvakotien kanssa, jonka aikana päästiin testaamaan Sofia™-asiakastietojärjestelmän Kanta-käyttöönottoa. Edelleen jatkuvien Kanta-käyttöönottojen kautta Netproce saa tärkeää tietoa Sofia™-asiakastietojärjestelmään ja Kanta-toimintojen käyttöön liittyen.

– Turvakotityö toimii pilotoinnissa hyvin, koska siinä tehdään paljon sekä monenlaista rakenteista kirjaamista asiakkaan tietoihin. Tämän ansiosta sieltä tulee myös paljon palautetta, josta olemme kovin kiitollisia, koska se edesauttaa ohjelmistomme Kanta-toiminnallisuksien jatko kehittämistä isommalle yleisölle entistäkin paremmiksi, Lesonen kiittelee.

Kanta-kirjaukset parantavat palveluiden vaikuttavuutta

Muutoksessa on pohjimmiltaan kysymys kustannussäästöjen hakemisesta, koska yhteinäistämällä kerättävää tietoa, voidaan tuottaa erilaisia tietomalleja mm. palvelutarpeista, niin alueellisesti kuin asiakasryhmittäinkin. Samalla se parantaa yksittäisten asiakkaiden saaman palvelun vaikuttavuutta. Myös palveluiden päällekkäisyyksiä saadaan kitkettyä tätä kautta.

– Kun tieto liikkuu palvelutarpeen arviointeja ja palvelupäätöksiä tekevien sekä varsinaisten palveluntuottajien välillä, voidaan tehdä aidosti tietoon pohjautuvia päätöksiä. Kaikki asiakasta koskeva tieto on aina suoraan saatavilla, asian hoitamiseen liittyvien toimijoiden kesken, se helpottaa yksittäisten ihmisten asioiden hoitamista merkittävästi, Lesonen perustelee.

Tekoälyn hyödyntäminen mahdollista

Rakenteinen kirjaaminen mahdollistaa myös tekoälyn hyödyntämisen. Kun käytettävissä on määrämuotoinen datamassa, joka on riittävän laadukasta, homogeenista ja luokiteltua, algoritmit pääsevät hyödyntämään sitä. Jatkossa on mahdollista tehdä algoritmeja, jotka analysoivat kokonaisuutta ja tarjoavat toiminnallisia ratkaisuita.

– Jatkossa sitä kautta voitaisiin saada jopa ennakoherätteitä. Heräte voisi olla vaikka sellainen, että tietyn palvelun piirissä olevalle asiakkaalle on riski ajautua jonkun toisen palvelun käyttäjäksi, vaikkapa puolen vuoden sisällä, mikäli asiakkaalle ei esimerkiksi tehdä interventiota ajoissa, Saarimaa visioi tekoälyn tuomia mahdollisuuksia.

Saarimaa kertoo, että palvelun laatuun ja tehokkuuteen sekä toiminnan optimointiin kerätyn tiedon hyödyntäminen perustuu siihen, että säästetään käytettäviä tunteja ja saadaan mahdollisimman paljon käytetyistä tunteista hyötyä irti.

– Tällä hetkellä meidän asiakastietojärjestelmästä voidaan viedä tiedolla johtamisen dataa toiseen järjestelmään ja luoda mittaristoja siellä. Näitä tullaan jatkossa implementoimaan myös suoraan meidän järjestelmään.

Rakenteisen kirjaamisen voi ottaa käyttöön jo ennen Kanta-ominaisuuksiin siirtymistä

Sofia™-asiakastietojärjestelmästä löytyy valmiit rakenteiset asiakirjat. Organisaatio voi ottaa haluamansa asiakirjat haluamaansa vaiheessa käyttöön ja alkaa kirjaamaan tietoa kansallisilla rakenteilla. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että enää ei kirjoitella tekstiä pelkästään pötköön, vaan tieto kirjataan omien otsikoidensa alle.

Kun rakenteinen kirjaaminen on kerran opeteltu, ei sen suhteen tarvitse tehdä enää lisätöitä, kun virallinen Kanta-käyttöönotto lopulta tehdään. Järjestelmä huolehtii työntekijöiden täyttämien asiakirjojen arkistoinnista Kanta-palveluihin.

– Rakenteista kirjaamista voidaan alkaa käyttämään vaikka heti ja me tuemme sen käyttöönotossa, Lesonen lupaa.

Saarimaa suosittelee rakenteisten asiakirjojen käyttöönottoa heti kun toimija on hankkimassa Kanta-yhteensopivan asiakastietojärjestelmän, jolloin välttyään turhalta työltä ja ylimääräisiltä kustannuksilta Kanta-liitoksen tullessa ajankohtaiseksi.

Muutos hoituu normaalin työkuorman sisällä

– Kannustamme meidän nykyisiä ja tulevia asiakkaita sekä koko toimialaa siihen, ettei kannata jäädä odottamaan Kanta-asioiden kanssa viime metreille, vaan lähteä rohkeasti etenemään järjestelmätoimittajan kanssa, ettei tule kiire siinä vaiheessa, kun joku toinen taho esittää vaatimuksen liittyä. Nämä eivät ole lopulta kovin vaikeita asioita ja tuki on meidän suunnalta kattavaa. Varsinkin meidän liittymispaketti on hyvin tuotteistettu ja sitä on ehditty testaamaan niin monen asiakkaan kanssa, että liittymisprosessi on koettu suoraviivaiseksi, Lesonen rohkaisee.

Sofia™-asiakastietojärjestelmä

SaaS-palveluna tarjottava Sofia™-asiakastietojärjestelmä vastaa laajasti sosiaalihuollon tarpeisiin, päivittyen jatkuvasti yhä monipuolisemmaksi työkaluksi alan ammattilaisille. Sofia™-asiakastietojärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon keskittynyt Netproce haluaa varmistaa, että Sofia on kaikilta osin paras vaihtoehto sosiaalihuollon tarpeisiin.

asiakastietojärjestelmä.fi
p. 010 508 2610
email: info@netproce.com

Hoivatien lastensuojelu- ja perhepalvelut ovat laadukkaita ja vaikuttavia

Hoivatie tarjoaa lapsille ja heidän perheilleen lastensuojelun koko palveluketjun avopalveluista sijaishuollon erityistason laitoshoitoon.

– Avopalveluissa teemme perhetyötä, ja lisäksi meillä on tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa, joiden avulla pyrimme auttamaan lapsiperheitä varhaisessa vaiheessa ja lasten vanhemmuutta tukien siten, että lapset voivat elää turvallisesti oman perheensä parissa, kuvaillee palvelupäällikkö **Riitta Rämö**.

– Monipuolinen tuki varhaisessa vaiheessa on paras ratkaisu inhimillisesti ja myös yhteiskunnan kannalta.

Yhteistyö vanhempien kanssa huomioidaan kaikilla tasoilla

Lapsi on aina keskiössä, mutta palveluiden kokonaisuus rakennetaan sekä vanhempien että lapsen tuen tarpeelle.

– Käymme kunnioittavaa dialogia vanhempien kanssa siitä, millaista tukea he kokevat tarvitsevan, Riitta Rämö kertoo.

– Vanhemmat ovat lapselle tärkeitä ihmisiä. On oleellista, että vanhemmat hyväksyvät kaikki askeleet, joita lapsi – ja koko perhe – palvelupolulla kulkee, vaikka helppoa se ei aina ole. Lastensuojelun asiat ovat vanhemmillekin

kipeitä. Vanhempien aito kohtaaminen ja heidän tunteidensa läpikäynti edellyttää meiltä ammattitaitoa.

Vanhempien huomioiminen, lapsen ja vanhempien kunnioitettava kohtaaminen, arjen sujuvaksi ja turvallisesti tekeminen sekä lastensuojelun ammatillisuus ovat toistuvia periaatteita kaikissa Hoivatien lastensuojelupalveluissa, mutta mitä voimakkaampaan toimenpiteeseen mennään, sitä enem-

män on henkilökuntaa ja erityisosaajia lapsen ja perheen tukena.

Vaikuttavuus näkyväksi

Hoivatie on ottanut käyttöön vaikuttavuusmittarit, joiden avulla on tarkoitus saada työn tuloksia paremmin näkyväksi.

– Erityisen huolenpidon jaksoihin käytämme HelsinkiMission toimittamaa Feedback-Informed Treatment-mittaristoa (FIT), jolla seurataan asiakkaan omaa kokemusta hyvinvoinnistaan ja sen muutoksista EHO-jakson aikana, Rämö kertoo.

– Lisäksi käytämme DiakHubin kehittämää 3X10D-elämäntilannemittaria.

Lastensuojelupäivillä Hoivatien edustajat ovat mukana kertomassa kokemuksiaan FIT-mittareiden käytöstä (ke 9.10.2024, alaseminaarit).

– Mittarit voivat auttaa nuoren oman äänen kuuluviin saamista, mutta luottamuksen puute voi nousta kynnyskysymykseksi. Nuori helposti miettii, että kannattaako hänen rehellisesti kertoa huonosta tilastaan, jos se merkitsee erityisen huolenpidon jakson jatkumista.

Tavanomaisen palautteen kerääminen voi olla lastensuojelussa hankalaa, sillä lapset, nuoret ja vanhemmat harvoin ovat omasta tahdostaan asiakkaina, mutta Hoivatie on saanut positiivista palautetta mm. omaohjaajatyöstä sekä kokonaisvaltaisesta otteesta, johon kuuluvat myös terveyspalvelut.

– Henkilökunnalle palautteen saaminen on tärkeää. Kiitokset lämmittävät mieltä ja kriittisen palautteen pohjalta tarkasteleminen, mitä voisimme tehdä toisin.

Hyvinvoiva hoivatieläinen vastaa ajan haasteisiin

Varsinkin erityisen huolenpidon ja vaativan sijaishuollon kohdalla näkyy selvästi nykyinen tilanne, jossa todella huonosti voivia lapsia ja nuoria on aina vain enemmän.

– Lapsella on usein takanaan monia sijaishuoltopaikkoja, jolloin jälleen uudessa paikassa kivaksi aikuiseksi esittäytyvän lastensuojelun ammattilaisen on vaikea tulla hyväksytyksi. Nuorten pahoinvointi haastaa myös henkilökuntamme jaksamista. Olemmekin panostaneet henkilöstön kouluttamiseen sekä työhyvinvoinnin seuraamiseen ja ylläpitämiseen, Riitta Rämö toteaa.

Hoivatien strategisia tavoitteita ovat henkilöstön hyvinvointi sekä inhimilliseksi ja halutuksi työpaikaksi profiloituminen.

– Puhumme ”hyvinvoivasta hoivatieläisestä”. Henkilöstön jaksamisen roolin voi olettaa entisestäänkin korostuvan, jos nykyinen lasten ja nuorten pahoinvoinnin kasvutrendi jatkuu.

Työnantaja tukee arjen työtä tarjoamalla henkilöstökoulutusta.

– Koulutuksissa avainasemassa on lapsen käyttäytymisen ymmärtäminen ja siihen oikealla tavalla vastaaminen. Aggressioon ei tule vastata aggressiolla.

Lastensuojelu tarvitsee ympärilleen lasten ja nuorten psykiatrian ja muun terveydenhuollon muodostaman verkoston.

– Lasten ja nuorten polku on useasti hyvin rikkonainen. Voidaan kysyä, miten eri toimijat voisivat kulkea lapsen rinnalla siten, että kaikilla olisi oikea kuva ja yhteismitalliset käsitteet hänen tilantees-

Hoivatien lastensuojelupalvelut

- Perhetyö ja tehostettu perhetyö
- Ammatillinen tukihenkilö
- Perhehoito
- HOPE-kuntoutus
- Lastensuojelun laitoshoido
- Erityinen huolenpito
- Jälkihuolto
- Tukiasuminen

Perhehoidon yksiköt sijaitsevat Oulussa, Seinäjoella ja Turussa.

Sijaishuoltoyksiköt ovat Oulussa, Haukiputaalla, Kempeleessä, Muhoksella, Rovaniemellä, Torniossa, Ylitorniossa ja Turussa.

Erityisen huolenpidon osastot toimivat Haukiputaalla, Muhoksella ja Rovaniemellä.

Muita Hoivatien tarjoamia palveluita

- Vammaispalvelut
- Ikäntyneiden palvelut
- Avopalvelut
- Työelämäpalvelut

taan. Vuoropuhelun lisäämistä tarvitaan, Rämö mainitsee.

Toimivaa jälkihuoltoa

Hoivatien jälkihuoltopalveluissa nuori on vankasti osallisena itseään koskevissa asioissa. Hoivatien kautta on mahdollista hankkia palvelun piiriin tulevalle nuorelle tukiasunto.

Oma asunto on monen nuoren unelma, mutta haasteeksi voi muodostua yksinäisyyden kanssa pärjääminen sen jälkeen, kun lastensuojelulaitosmaailmassa ympärillä on ollut useiden aikuisten muodostama tukiverkosto.

– Monella nuorella voi olla haastavaa saada vuokrattua asunto vapailta markkinoilta. Tuemme asunnon saamista ja asumista, ettei nuoren tarvitse yksin selvittää talousasioita ja muusta arjen pyörytyksestä, Rämö sanoo.

Tuetun asumisen ja sosiaalisen kuntoutuksen avulla nuori saa edellytykset itsenäiseen asumiseen, arkielämän perusasioista huolehtimiseen sekä ammatin ja työpaikan hankkimiseen.

www.hoivatie.fi/fi/palvelut/lastensuojelu
Palvelupäällikkö Riitta Rämö
050 5263 968, riitta.ramo@hoivatie.fi

Nuorten Ystävät ja ODL yhtä jalkaa Hoivatiellä vuodesta 2022

Hoivatie syntyi, kun Nuorten Ystävät ja Oulun Diakonissalaitos yhdistivät palveluliiketoimintansa. Toiminta yhteisen nimen alla alkoi vuoden 2022 alussa.

Hoivatie on yhteiskunnallinen yritys, joka tuottaa vaikuttavia sosiaalipalveluja tukea tarvitseville. Yhtiöllä on monipuolinen palvelutarjonta ja laajat palveluketjut. Hoivatie on yksi Suomen suurimmista kotimaisesti omistetuista sosiaalialan toimijoista. Hoivatiellä työskentelee lähes tuhat ammattilaista 18 paikkakunnalla yli 60 eri yksikössä.

– Tuotamme erityistason sosiaali- ja työelämäpalveluita, Riitta Rämö tiivistää.

Hoivatien arvopohja nojaa sen omistavien yhteisöjen arvoihin ja toimintakulttuuriin. Tavoitteena ei ole voittojen maksimoiminen, vaan hyvän edistäminen ja heikoimmassa asemassa olevien auttaminen.

– Hoivatien omistajat, eli Nuorten Ystävät ry ja Oulun Diakonissalaitoksen Säätiö, käyttävät liiketoiminnan tuloja tukea tarvitsevien auttamiseen.

– Tällaista arvopohjaa pidän henkilökohtaisestikin hyvin tärkeänä. Arvostan sitä, että olen saanut tehdä töitä 11 vuotta pitäen palveluiden laatua ykkösasiana, ensin Nuorten Ystävissä ja nyt Hoivatiellä.

Nuorten Ystävät on Oulussa vuonna 1907 perustettu sosiaali- ja terveysalan asiantuntija- ja vaikuttajajärjestö. Vuonna 1896 perustettu Oulun Diakonissalaitos puolestaan on yleishyödyllinen ja aatteellinen säätiö, joka toteuttaa diakoniaa, tarjoaa elämänhallintaa tukevia sosiaalisen kuntoutuksen palveluita sekä harjoittaa ja tukee kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin liittyvää tutkimusta.

www.hoivatie.fi

 Hoivatie

Sijaisvanhemmista on huutava pula – Sijaisperhe mullisti Peppi Puljujärven maailman

Tuhansia suomalaisia lapsia ja nuoria asuu lastensuojelulaitoksissa. Jotta yhä useampi heistä voisi kasvaa perheen kanssa, Suomeen tarvitaan lisää sijaisvanhempia. Heitä etsittiin Ajoissa kotiin -kampanjalla, jonka suojelijana toimi somevaikuttaja **Peppi Puljujärvi**.

Suomessa oli vuonna 2023 yli 17 000 lasta ja nuorta sijoitettuna sijaishuoltoon kotinsa ulkopuolelle eripituisiksi ajoiksi, selvää THL:n lastensuojelutilastosta. Vuoden lopussa heistä noin 7 300 asui perhehoidossa sijaisperheissä ja muut pääasiassa lastensuojelulaitoksissa.

Koska sijaisperheitä ei ole tarpeeksi, laitoksissa asuu huomattavan moni sellainenkin lapsi ja nuori, jolle perhehoito voisi tosiasiaa olla paras vaihtoehto. Perhehoito sijaisperheessä antaa lapselle ja nuorelle mahdollisuuden kasvaa tavallisessa kodissa osana perheyhteisöä. Inhimillisyytensä lisäksi perhehoito on yhteiskunnalle selvästi edullisempaa kuin laitotasuminen.

Lastensuojelulain mukaan jokaiselle kotinsa ulkopuolelle sijoitetulle lapselle ja nuorelle pyritään löytämään ensisijaisesti sijaisperhepaikka. Lasten ja nuorten tarpeet ovat moninaisia: osalla tarve on lyhytaikainen, mutta etenkin huostaanotetuille etsitään pääasiassa pitkäaikaisia sijaisperheitä.

Pitkäaikaiseen sijaisperheeseen pääsi aikanaan myös Peppi Puljujärvi. Hän on sittemmin tullut tunnetuksi muun muassa muusikko **Mikael Gabrielin** managerina ja someammattilaisena.

Pepin lapsuus päihdeongelmaisen äidin seurassa oli täynnä vaaroja. Hän kertoo tarinansa Perhehoito-lehden haastattelussa. Puljujärvi kokee, että huostaanotto ja muutto perhehoitoon turvalliseen sijaisperheeseen olivat pelastus.

– Olen kiitollinen, että minua suojeltiin ja sain mahdollisuuden toisenlaiseen elämään. Huostaanotetuista tai päihdetaustaisten vanhempien lapsista tehdään helposti oletuksia, että me olimme automaattisesti tietynlaisia tai ettemme pystyisi samaan kuin muut. Kertomalla omaa tarinaani avoimesti olen halunnut murtaa ennakkoluuloja ja samalla osoittaa, että emme ole millään tapaa vähempiarvoisia kuin muut, hän sanoo.

Perhehoitoa on tarjolla myös useille muille ryhmille

Toimeksiantosuhteinen perhehoito on hyvinvointialueiden vastuulla oleva sosiaalipalvelu, jossa lapsen, nuoren, aikuisen tai ikäihmisen hoiva tai huolenpito järjestetään joko perhehoitajan tai hoidettavan omassa kodissa. Perhehoito voi olla pitkä- tai lyhytkestoisia ja ympäri- tai osavuorokautista.

Perhehoidon järjestämistä ohjaa perhehoitolaki. Sijaisvanhemmuudesta ja muista perhehoitajuuden muodoista kiinnostuneet saavat lakisääteisen ennakkovalmennuksen tehtävänsä.

Hyvinvointialueet hyväksyvät henkilön soveltuvuuden perhehoitajaksi ja kodin soveltuvuuden perhekodiksi.

Kuva: Olli Koikkalainen Perhehoitoliittoa.

Peppi Puljujärvi toivoo oman tarinansa innostavan ihmisiä avaamaan kotinsa perhehoitoa tarvitseville lapsille ja nuorille.

si, valvovat perhehoitoa ja järjestävät perhehoitajille näiden tarvitsemaa tukea. Perhehoitajille maksetaan hoitopalkkiota ja kustannusten korvauksia.

Perhehoitajuuden tunnetuin muoto on lasten ja nuorten perhehoito eli sijaisvanhemmuus. Perhehoitoa on tarjolla myös useille muille ryhmille. THL:n uusimman selvityksen mukaan perhehoidossa oli vuonna 2021 yli 3 300 ikäihmistä. Lisäksi perhehoitoa saa yli tuhat kehitysvammaista ihmistä ja pieni määrä mielenterveyskuntoutujia.

Peppi Puljujärvi kertoo, että Perhehoitoliiton kampanjan suojeleminen on hänelle kunniatehtävä. Hän toivoo oman tarinansa innostavan ihmisiä haakeutumaan perhehoidon ennakkovalmennuksiin ja sitä kautta avaamaan kotinsa tukea tarvitseville lapsille ja nuorille.

Tekstilähde Perhehoitoliitto

Hallitus esittää terapiatakuuta lapsille ja nuorille

Hallitus esittää, että lapset ja alle 23-vuotiaat nuoret pääsisivät perustason mielenterveyspalveluihin viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun tarve on todettu. Apu olisi maksutonta.

– Terapiatakuun tavoitteena on vastata lasten ja nuorten lisääntyneeseen mielenterveyden oireiluun varhaisessa vaiheessa ja vaikuttavasti, korostaa sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso.

Hallituksen esityksellä määriteltäisiin terveydenhuoltolakiin erityissäännös, jonka mukaisesti lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten perusterveydenhuoltoon kuuluva lyhytpsykoterapia tai psykologiseen vuorovaikutukseen perustuva määrämuotoinen ja aikarajoitteinen psykososiaalinen hoito olisi aloitettava 28 vuorokauden kuluessa siitä, kun tarve tällaiselle hoidolle olisi todettu.

Sosiaalihuollossa olisi järjestettävä psykososiaalista tukea kuukauden kuluessa tarpeen toteamisesta.

Mielenterveyden hoitoa ja tukea matalalla kynnyksellä

Lasten ja nuorten terapiatakuu kattaisi mielenterveyden häiriöiden ehkäisemisen ja hoitamisen. Kaikissa tilanteissa ei edellytettäisi lapsen tai nuoren hoidon tarpeen lääketieteellistä arviota tai mielenterveyden häiriön diagnoosia, vaan takuun piiriin kuuluisi myös mielenterveyden häiriöitä lievempiä tilanteita.

Esitetty lainsäädäntö koskisi hyvinvointialueiden palveluja ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuoltoa.

Esityksellä toimeenpannaan Petteri Orpon hallitusohjelmaa. Lasten ja nuorten terapiatakuu on osa kansallista palvelureformia.

Esityksen kustannusten arvioidaan olevan 35 miljoonaa euroa vuosittain. Koska terapiatakuuta koskevien lakien ehdotetaan tulevan voimaan 1.5.2025, vuoden 2025 osalta kustannukset olisivat yhteensä noin 24 miljoonaa euroa. Pitkällä aikavälillä terapiatakuun onnistuneen toimeenpanon arvioidaan vähentävän raskaampien palveluiden tarvetta, jolloin sillä olisi inhimillisten hyötyjen lisäksi myönteisiä vaikutuksia julkiseen talouteen.

Teksti- ja kuvälähde Sosiaali- ja terveysministeriö

Ihminen kasvaa ja kehittyy vuorovaikutussuhteissa

Läheisissä suhteissa tulemme hyväksytyiksi ja rakastetuiksi - mutta myös loukatuiksi ja torjutuiksi. Kokemustemme kautta elämäämme vaikuttavat tietoiset ja tiedostamattomat tunteet.

Omien tunteiden, kokemusten ja ajatusten tutkiminen terapiasuhteessa lisää itsetuntemusta sekä ymmärrystä itseä ja läheisiä kohtaan. Siten lisääntyy myös tietoisuus omista mahdollisuuksista vaikuttaa oman elämän kulkuun. Rakkauteen ja kunnioitukseen perustuvat ihmissuhteet auttavat meitä voimaan hyvin parisuhteessa, perheessä, ystävien kanssa sekä työssä.

Suhteessa Oy
www.suhteessa.fi | posti@suhteessa.fi
041 518 1181

FACEBOOK: MuisTila
Suhteessa Oy
PariTila
Suhteessa
Elävät Kuvat

INSTAGRAM: suhteessa.fi

- Kelan hyväksymien psykoterapeuttien toteuttamaa psykodynaamista ja kognitiivis-analyttista yksilö-psykoterapiaa, psykoanalyttista pari- ja perhepsykoterapiaa sekä psykoseksuaaliterapiaa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten työnohjausta.
- Täydennyskoulutusta pari ja perhepsykoterapiasta, psykoseksuaaliterapiasta ja muistisairaiden psykoterapeuttisesta hoidosta
- Suhteessa Elävät Kuvat -elokuva-seminaari Helsingissä syyskuisin
- Tietokirjallisuutta elämästä, parisuhteesta, seksuaalisuudesta, muistisairauksista, kuolemasta, surusta sekä elokuvista
- Runsas ja edullinen Kurssila – verkkokurssimaailma
- Tapahtumissa ja verkkokaupassa käsin kudottuja persoonallisia villasukkia

”Leikkipaikat eivät ole vain leikkipaikkoja. Leikkiturva suunnittelee ja toteuttaa, leikkipaikka kerrallaan.”

TIESITKÖ, että leikkipaikan turvatarkastus pitää tehdä joka vuosi?

Leikkiturva Oy on leikkipaikkojen turvallisuusasioihin erikoistunut yritys. Teemme mm.

- Leikkipaikan turvatarkastukset
- Huollot/ asennukset
- Turva-alustojen HIC-testaukset
- Leikki- ja ulkokuntoilu-paikkojen suunnittelut
- Meiltä myös laadukkaat leikki-, ulkokuntoilu- ja ulkokalusteet

Kaikki tarkastajamme ovat **sertifioituja**, ISO 17024 mukainen sertifiointi perustuu yleiseurooppalaiseen tarkastajien pätevyysmääritykseen TR 17207 ollen puolueeton pätevyden varmistamis- ja ylläpitojärjestelmä turvallisuudesta huolehtiville ammattilaisille. Jo yli 10 000 tarkastettua leikkipaikkaa kertovat asiakkaidemme vahvasta luottamuksesta ja tarkastajiemme korkeasta laadusta. Raportistamme löydät selkeät kuvat, korjausehdotuksen ja kustannusarvion.

Leikkiturva Oy
TURVAA LASTEN LEIKIT

SOITA, NIIN KERROMME LISÄÄ:
p.0400 211 221 | www.leikkiturva.fi

Vauvafoorumi 2024

– Vanhemman neuromonimuotoisuus

Neurokehityksellisiin häiriöihin liittyvät diagnoosit ovat lisääntyneet 2000-luvun aikana. Lasten nepsyhaasteista puhutaan paljon, mutta vähemmälle huomiolle ovat jääneet vauvaperheiden vanhemmat, joilla on neuropsykiatrisia haasteita.

Nepsy -lyhenteellä viitataan neuropsykiatrisiin aivotoiminnan rakenteellisiin ja toiminnallisiin poikkeavuuksiin. Haasteet vaikuttavat moniin elämänalueisiin ja voivat ilmetä hyvin eri tavoin.

Vanhempi, jolla on neurologisia haasteita, voi kokea vauva-ajan erityisen vaativana

Vauvan hoivaaminen on kokonaisvaltaista huolenpitoa ympäri vuorokauden. Vauvavaihe haastaa ketä tahansa uutta vanhempaa intensiivisyydellään.

Vanhempi, jolla on neurologisia haasteita, voi kokea vauva-ajan erityisen vaativana. Vauva ei sanallisesti kerro tarpeistaan ja vanhemman voi olla hankala oppia tunnistamaan vauvan itkusta, mitä vauva milloinkin kaipaa; ruokaa, untta, läheisyyttä, puhdasta vaippaa tai apua vatsakipuun.

Vanhemmuus voi ajoittain olla hyvin stressaavaa ja tilanne haastaa erityisesti, jos vanhemmalla on itsellään stressiherkkyyttä ja vaikeuksia säädellä omaa stressiään.

Vauva tarvitsee paljon fyysistä läheisyyttä, joka voi kuormittaa vanhemman aisteja siinä missä kaikki vauva-arkeen liittyvät voimakkaat äänet ja hajutkin. Vauvan ja pienen lapsen kanssa jokainen päivä on erilainen. Jatkuvasti muuttuvat tilanteet ja rutiinien puute voivat tuntua vanhemmasta uuvuttavilta.

Haasteiden lisäksi on tärkeä tunnistaa neuromonimuotoisen vanhemmuuden vahvuudet ja voimavarat. Jokaisella vanhemmalla on vahvuuksia, jotka ääneen sanottuna tulevat näkyviksi, mutta myös vahvistuvat. Helposti innostuvalle vanhemmalle kyky heittäytyä ja syventyä leikkiin voi olla erityinen vahvuus. Vanhemman tarve pitää arki mahdollisimman samanlaisena on myös vauvalle turvallista ja ennakoitavaa. Neuromonimuotoiset vanhemmat voivat saada voimavaroja arkeen ja vanhemmuuteen esimerkiksi läheisiltä, puolisoilta, vertaistuesta ja omasta erityismielenkiinnonkohteesta.

Sosiaalisen vuorovaikutuksen ja kommunikaation erillaisuus voi aiheuttaa ristiriitallisia vanhempien ja tukiverkoston välillä

Nepsy-piirteiset henkilöt tarvitsevat usein ohjausta ja tukea arkeen ja sosiaaliin tilanteisiin. Tukea tarvitaan erityisesti siirtymätilanteissa kuten opintojen tai työelämän aloituksessa tai alkavassa vanhemmuudessa. Vanhemman voi olla vaikea puhua tunteistaan ja ilmaista itseään sekä avun tarvettaan ja näin ollen perhe voi olla riskissä jäädä vaille tarvitsemaansa apua.

Sosiaalisen vuorovaikutuksen ja kommunikaation erillaisuus voi aiheuttaa ristiriitallisia

lanteita vanhempien ja tukiverkoston välillä. Vanhemman vuorovaikutushaasteet vauvan kanssa voivat tulla myös väärin tulkituiksi esimerkiksi vanhemman traumatisoitumisesta tai mielenterveysongelmasta johtuviksi. Työntekijöiden tietoisuus ja ymmärrys neuromoninaisuudesta on tärkeää, jotta perheen saama apu on oikein kohdennettua.

Vauvafoorumissa kuulet neuropsykiatrisia haasteita tuntevia alan asiantuntijoita sekä kokemusasiantuntijoita. Foorumissa on tarjolla tietoa siitä, kuinka vanhemman neuroerityisyys voi vaikuttaa vauvan hoivaamiseen ja vanhemmuuteen ja millaista arjen tukea nepsy-vanhemmat itse kaipaavat. Linkki ohjelmaan ja ilmoittautumiseen löytyy Ensi- ja turvakotien liiton verkkosivuilta: Vauvafoorumi 2024 - Ensi- ja turvakotien liitto (ensijaturvakotienliitto.fi)

Tukea on tarjolla

Vanhemmukseen, vauvan hoivaamiseen ja

vauva-arjesta selviytymiseen löytyy apua. Ajanhallintaa, raha-asoiden hoitamista ja kotitöitä voi harjoitella tuetusti ja saada vinkkejä, jotka helpottavat arjessa.

Vauvan kanssa vuorovaikutusta on mahdollista tutkia yhdessä vauvaperheitä kohtaavien ammattilaisten kanssa ja vanhemmuuden taitoja voi vahvistaa. Avun saaminen on tärkeää.

Ensi- ja turvakotien liiton vauvatyötä tekevissä jäsenyhdistyksissä tuetaan vauvaperheitä kokonaisvaltaisesti, kunkin perheen erityisyys arvostavalla tavalla huomioiden.

Neuropsykiatriset haasteet ovat usein periytyviä ja vanhemmuuden varhaisella tuella pystytään ehkäisemään pulmien syvenemistä. Itse tukea saanut vanhempi pystyy myös paremmin tunnistamaan lapsen haasteita ja tarpeita.

Tanja Henttonen, erityisasiantuntija
Ensi- ja turvakotien liitto

Lastensuojelun sijaishuollossa lapsen oikeuksien kannalta useita ongelmia

Lastensuojelun sijaishuollossa on samanlaisia kipukohtia Euroopan eri alueilla, havaittiin tuoreessa selvityksessä. Euroopan lapsiasiavaltuutetut vaativat, että lapsen oikeudet huomioidaan paremmin, kun lapsi sijoitetaan asumaan kodin ulkopuolelle. Nuoret korostavat oikeutta tasapuoliseen kohteluun, rakkauteen ja huolenpitoon.

Euroopan lapsiasiavaltuutetut koontuivat 18.–19.9. Helsinkiin vuosikonferenssiinsa, jonka teemana on lastensuojelun sijaishuolto. Konferenssissa julkaistiin tutkimus, jossa professori emerita Tarja Pösö on yhdessä Suomen lapsiasiavaltuutetun toimiston kanssa selvittänyt eri maiden lastensuojelun sijaishuollon tilannetta, lainsäädäntöä ja käytännön toteutusta. Tutkimukseen vastasi 34 lapsiasiavaltuutettuun rinnastettavaa viranomaisista eri puolilta Eurooppaa.

– Lastensuojelun sijaishuolto on siinä määrin haasteellista ja jännitteistä, että selvityksessä ei tunnistettu yhtään sellaista käytäntöä, jossa ei olisi lapsen oikeuksien kannalta jotain ongelmia tai haasteita, Tarja Pösö kertoo.

Erityisen kriittiseksi, toimenpiteitä edellyttäväksi asioiksi tunnistettiin lapsen ja hänelle tärkeiden ihmisten yhte-

ydenpito, perheiden jälleenyhdistäminen, sijaishuollon laatu ja jälkihuolto sekä perhehoidon saatavuus.

– Tietty haavoittuvassa asemassa olevat lapsiryhmät ovat muita vaikeammassa tilanteessa lastensuojelun sijaishuollossa, Tarja Pösö huomauttaa.

– Tällaisiksi lapsiryhmiksi kyselyssä tunnistettiin vähemmistöihin kuuluvat lapset, vammaiset ja yksin maahan tulleet lapset sekä lapset, joilla on käytäytymisen ongelmia.

Nuoret toivovat lastensuojelun sijaishuoltoon rakkautta, huolenpitoa ja tasapuolista kohtelua

Lapsiasiavaltuutettujen työn tukena on toiminut 12–17-vuotiaita Nuoria neuvonantajia, joilla on kokemusta lastensuojelun sijaishuollosta. He koontuivat ensin omissa maissaan, minkä jälkeen he työstivät Slovakiasa yhteiset suosituksensa sijaishuoltoon. Nuoret nostivat esille hyvin samanlaisia asioita lastensuojelun sijaishuollosta kuin aikuisetkin. Nuoret korostivat erityisesti mahdollisuutta vaikuttaa itseä koskeviin asioihin ja saada yksilöllistä tukea. Lisäksi he kiinnittivät huomiota sijaishuollon laatuun ja valvontaan.

– Yhtenä keskeisimmistä suosituksista nostaisimme lapsen oikeuden saada rakkautta, huolenpitoa ja tasapuolista kohtelua lastensuojelun sijaishuollossa, lapsiasiavaltuutettujen Nuorten neuvonantajien Suomen edustajat kertovat.

Euroopan lapsiasiavaltuutetut tekevät tiivistä yhteistyötä

Euroopan lapsiasiavaltuutetut koontuivat Helsinkiin, koska Suomen lapsiasiavaltuutettu Elina Pekkarinen valittiin viime vuonna Euroopan lapsiasiavaltuutettujen verkoston ENOCin puheenjohtajistoon. Vuoden kestävä puheenjohtajakausi käynnistyi Helsingin kokouksesta.

– Lapsiasiavaltuutettujen yhteistyö Euroopassa on tiivistä. Lapsiasiavaltuutetut edistävät lapsen oikeuksia omissa maissaan, ja yhteinen työskentely lisää tämän työn vaikuttavuutta. Suomessa lastensuojelu on aina ollut valtuutetun työn erityisenä kohteena: olemme esittäneet esimerkiksi lastensuojelulain kokonaisuudistusta ja hybridiyksikköjen perustamista vakavasti väkivaltaisille ja itsetuhoisille lapsille, Elina Pekkarinen tiivistää.

Teksti- ja kuvälähde
Lapsiasiavaltuutettu

Suomen
lapsiasiavaltuutettu
Elina Pekkarinen

Kun ovelta vaaditaan mahdottomia

KOSTEUS • KEMIKAALIT • MIKROBIT
ISKUT JA RASITUS • AIKA

Löydät meidät
FinnBuildista
OSASTOLTA
3d11

MUOVILAMI OY
Kovaan rasitukseen tarkoitettuja
LAMI-ovia lähes 60 vuoden
kokemuksella ja ammattitaidolla!
www.lamidoors.com

Euroopan laajin monisäädettävien Rintal- portaiden mallisto nyt Suomessa ja Virossa

Laaja porrasvalikoima tarjoaa 400 kg/m² kestäviä ja esteettisiä
vakioportaita 4-6 vk toimitusajalla koteihin, loma-asuntoihin,
liikkeisiin, loft-asuntoihin, toimistoihin ja myös käsi- ja
moottorikäyttöisiä Scari-saksiportaita ullakkokäyttöön!

KNOCK Led-valoin • 13 nousua
65-95 cm • 8 väriä Alk. 2.169€

SMALL 11 nousua • 60 cm,
3 väriä • Alk. 850€

HOOP 13 nousua • 118-138cm,
3 väriä • Alk.1.214€

GAMIA 13 nousua • 120-140 cm,
7 väriä • Alk. 1.572€

Maaailman laajin elämyksellinen Barrisol-Stretch Terveysteline, Turvallinen & Taloudellinen sisustus- materiaali Suomessa jo 27 vuotta!

**Voimme luoda portaikkoalueista "maagisia
kokemuksia"** yhdistämällä portaikkoon edustamani
www.barrisol.fi ja www.barrisol.com alakatto- ja
seinämaailman 3D-muodossa kaikissa RAL-väreissä,
taustavalaistuna, printattuna esim. hienoilla
maisemilla/omilla kuvilla luoden samalla akustisesti
miellyttävän hiljaisen tilan sekä ilmanvaihtoon
yhdistettynä terveellisen oleskelu- tai työtilan,

BARRISOL-KATTO & SEINÄ
3D puueffekti • hermeettinen kiinnitys

BARRISOL-KATTO
Akustinen • 3D • inspiroiva

jossa ei näy ilmastointilaitteita eikä kuulu niiden aiheuttamaa
melua eikä myöskään tunnu epämiellyttävää ilmapvirtausta sekä
lämpötilaeroja lattian ja katon välisessä tilassa!

Peilimäinen katto tarjoaa kotona, hoitolaisissa ja vanhankodeissa
vuodepotilaille mahdollisuuden seurata paremmin ulkona
tapahtuvia asioita, mikä piristää potilaita! Sama katto- ja seinä-
pinta on helposti desinfioitavissa eikä se edistä bakteerikasvua!

Tämä monipuolinen materiaali on monipuolisessa käytössä
myös risteilijäaluksilla, kouluissa, lastenkodeissa, sairaaloissa,
uimahalleissa, ravintoloissa, hotelleissa, jne!

Lisätiedot suomeksi: www.moodultrepp.ee/fi/ • www.rintal.com • www.scari.it
Tarjouspyynnöt maaedustajalle: jussi.penttila@elisanet.fi • 040 544 3140 FenLan Oy

Saniteettitilojen varusteet Suomen Sanimex Oy

Valmistamme nopealla aikataululla saniteettituotteita kilpailukykyiseen hintaan. Tuotteemme ovat valmistettu
ruostumattomasta teräksestä tai hapon kestävästä teräksestä, saatavana myös lakattuna. Maalatut tuotteet ovat
sinkittyjä tai ruostumatonta terästä, langasta valmistetut tuotteet ovat aina haponkestäviä. Polttomaalattujen
tuotteiden perusväri on valkoinen, tilauksesta värin voi valita RAL-värikartan mukaan tai kuparisena. Tuotteet ovat
konepestäviä. Esimerkkejä tuotteistamme:

A 1800 Dispenso-
annostelija, RST

A 356 Dispenso-
annostelijan
tippakuppi, RST

A 8120 Roskapussikehikko,
20 l tai 30 l, RST

A 1028 Koulukokku,
lankamalli, RST

A 1029 Kaksoiskoukku,
RST

A 9165 WC-paperiteline Tupla, RST

Vedetön
lattiakaivo

A 4601 Käsineteline 3:lle
rasialle Be lankamalli, RST

**Suomen
Sanimex Oy**

+ 358 40 500 4343
suomen.sanimex@suomensanimex.fi
www.suomensanimex.fi

Wilhelmiina Palvelut on muistiosaamisen ja ikäihmisten yhteisöllisen asumisen edelläkävijä

Miina Sillanpään Säätiön omistama Wilhelmiina Palvelut Oy avasi keväällä 2023 toisen palvelu- ja hoivakotinsa, Wilhelmiina Tenholan.

Helsingin Ruskeasuolla sijaitseva Wilhelmiina Tenhola tarjoaa ympärivuorokautista sekä yhteisöllistä palveluasumista kauniissa ympäristössä. Erityisesti korostuu aktiivisen ja omannäköisen elämän ylläpito.

Tenholan yhteisöllisen asumisen ajatuksena on, että asukas voi viettää rauhaa eloa omassa kodissaan säilyttäen kuitenkin mahdollisuuden olla osa yhteisöä.

Helsingin Pikku Huopalahdessa jo vuodesta 1995 lähtien toiminut toinen palveluasumisen yksikkö on nimeltään Wilhelmiina Taavetti. Wilhelmiina Palvelut tarjoaa molemmissa taloissaan monipuolisia asumis- ja hoivapalveluita asukaslähtöisesti.

– Vahvuutemme on, että pystymme yksilöllisesti löytämään eri tarpeisiin sopivan asumismuodon, toteaa liiketoimintajohtaja **Hanna Heiskanen**.

Korkeatasoista muistiosaamista

Wilhelmiina Palvelut on ensimmäisten joukossa Suomessa käyttänyt hoiva- ja palveluasumisessa Montessori-filosofiaa. Montessorin yhtenä kulmakivenä on asumisympäristön valmisteleminen muistia ja oma-aloitteisuutta tukeviksi. Avainasemassa ovat muistin tukikeinot, tilojen esteettisyys, selkeys ja erilaisten arjen toimintojen tarjoaminen.

– Muistimontessori tarjoaa hyödyllisiä työkaluja, jotka luovat asukkaalle paremmat mahdollisuudet valita, vaikuttaa ja osallistua oman arjensa sisällön suunnitteluun, ja elää omannäköistä elämää. Ne vahvistavat hänen rooliaan yhteisön jäsenenä. Etsimme yhdessä asukkaan kanssa häntä kiinnostavia ja hänen toimintakykynsä mukaisia aktiviteetteja. Jos muistisairaus on edennyt pitkälle, voivat kyseessä olla pienetkin, mutta henkilölle merkitykselliset asiat, Hanna Heiskanen kuvailee.

Muistiosaaminen läpäisee Wilhelmiina Palveluiden kaiken toiminnan.

– Koko henkilöstömme käy läpi muistimontessorikoulutuksen. Meillä on omissa riveissämme muistimontessori-kouluttaja.

– Monialainen henkilöstömme on kokonaisuudessaan ammattitaitoista ja pa-

nostamme jatkuvasti henkilöstön osaamisen vahvistamiseen. Meillä työskentelee mm. lähihoitajia, muistihoitajia, sairaanhoitajia, geronomeja, geriatri, sekä toiminta- ja fysioterapeutteja.

Muistiystävällinen ympäristö

Wilhelmiina Tenhola on muistiystävälliseksi suunniteltu ympäristö, jonka mahdollisuuksia hyödynnetään asukkaiden viikko-ohjelmissa. Selkeissä tiloissa värit ja materiaalit on valittu siten, että ne tukevat ikäihmisten ja erityisesti muistisairaiden asukkaiden toimintakykyä ja omatoimisuutta. Aktivoidut, muistia tukevat tekemiset ovat selkeästi ja houkuttelevasti esillä.

– Lisäksi meillä on turvallinen ja viihtyisä piha-alue ulkoilua varten, Heiskanen mainitsee.

Tuemme aktiivisesti ja monipuolisesti asukkaiden toimintakykyä, esimerkiksi aivoterveysten ylläpitäminen ja muistisairauksien ennaltaehkäisy kuuluvat viikko-ohjelmaan vakiona.

Myös Wilhelmiina Taavettia kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti muistiystävällisyyden näkökulmasta.

– Käymme Taavetissa säännöllisesti tiloja läpi yhdessä asukkaiden kanssa ja teemme huomioita, miten aktivointia voitaisiin lisätä, ja miten tiloja voitaisiin parantaa esimerkiksi värien, valojen ja kontrastien avulla. Muutoksilla edistetään niin asukkaiden että hoitajien arjen sujuvuutta ja viihtyvyyttä.

Merkitykselliset muistot ovat pysyviä

Muistisairaana läheiset ovat avainasemassa hänen elämänlaatunsa turvaamisessa ja hyvän hoidon varmistamisessa.

– On tärkeää, että henkilökuntamme tuntee jokaisen asukkaan henkilöhistoriaa. Kokoamme asukkaan keskeisiä muistoja Muistojen kirjaan, Hanna Heiskanen kertoo.

– Erityisesti tilanteissa, jossa asukas itse ei pysty menneestä elämästään kertomaan, tulee kuvaan mukaan hänen läheistensä antama apu kirjan kokoamisessa. Muistojen kirja on hyödyllinen työkalu, joka auttaa hoitajia sanoittamaan asukkaalle tärkeitä asioita ja nimeämään tärkeitä henkilöitä.

– Vuorovaikutusta tässä hetkessä tukee sellainenkin yksityiskohta, että hoitajilla, asukkailla ja vierailevilla läheisillä on nimikyltit käytössä, Heiskanen lisää.

Yhteisöllinen asuminen on keskiössä Wilhelmiina Tenholassa

Hanna Heiskasen mukaan jokainen uusi asukas tuo aina ripauksen uutta näkökulmaa siihen, millaiseksi yhteisöllisyys kehittyy.

– Kuukausittain kokoontuva Tenholan asukasraati antaa ideoita viikko-ohjelman kehittämiseen. Asukkaiden tukena arkea rakentaa yhteisökoordinaattori, jolla on geronomin koulutus.

Yhteisökoordinaattori varmistaa, että viikko-ohjelma sisältää fyysisen ja sosi-

aalisen kuntoutuksen elementit ja muut hyvinvoinnin osa-alueet.

Hanna Heiskanen kiteyttää, että arki Wilhelmiina Tenholassa on hyvin aktiivista, ja asukkaat kohtaavat toisiaan luontevasti ruokailujen ja aktiviteettien parissa.

– Sosiaalisuus on perustarve kaikille ihmisille iästä ja kunnosta riippumatta. Yhteinen lounashetki on muotoutunut tärkeäksi päivittäiseksi kohtaamisen ja välittämisen tilanteeksi, jossa vaihdetaan kuulumisia ja kyselyä vointia.

– Saamme ilahduttavaa palautetta, jossa asukkaat kertovat, että omassa rauhassa saa olla, mutta silloin kun seuraa kaipaava, sitä löytyy. Ilmapiiri on lämminhenkinen ja asukkaat kertovat viihtyvän.

Taattua turvaa

Sosiaalisten ja yhteisöllisten tarpeiden ohella Wilhelmiina Palvelut vastaa turvallisuuden tarpeisiin. Hanna Heiskasen mukaan moni Wilhelmiina Palveluiden asiakas ei ole enää halunnut asua entisessä kodissaan esimerkiksi leskeksi tulemisen tai muun elämänmuutoksen vuoksi.

– Wilhelmiina Taavetin ja Tenholan seniorikodeissa asuminen on vaivatonta ja turvallista. Tarvittaessa voimme tarjota ympärivuorokautista hoivaa joko ryhmäkodeissa tai omassa asunnossa asuville.

Henkilöstö on tärkein voimavara

Hanna Heiskanen korostaa, että ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö on korvaamaton tekijä sekä muistiosaamisen että yhteisöllisen asumisen kannalta.

– Haluamme pitää henkilökuntamme mukana toiminnan ja työolosuhteiden kehittämisessä. Ammattilaisten arvostaminen ja henkilökohdaisten kehittämispolkujen luominen on meille tärkeää. Lämminhenkinen ja kunnioittava ilmapiiri ei synny tyhjästä, vaan sen luovat ihmiset, jotka kokevat voi-

vansa itse vaikuttaa työhönsä ja ympäristöönsä.

Wilhelmiina Palvelut Oy on onnistunut rekrytoinnissaan, mutta Hanna Heiskanen muistuttaa, että hyvän työnantajan maine täytyy lunastaa päivittäin.

– Olemme toteuttaneet esimerkiksi työaikakokeilun, jossa henkilöstö sai itse vaikuttaa työaikojen suunnitteluun. Olemme testanneet 12 tunnin työpäivää, mikä vähentää asukkaiden hämmennystä henkilökunnan vaihtumisesta ja mahdollistaa henkilöstölle vapaa-ajan suunnittelua. Kolmea 12-tuntista päivää seuraa neljä vapaapäivää. Lisäksi olemme kehittäneet lähijohtamista.

Säätiötausta on rikkaus

Vastuullisen ja osallistavan työnantajajuuden mahdollistaa osaltaan Wilhelmiina Palvelut Oy:n omistajan arvopohja. Miina Sillanpään Säätiön toiminnan perusviat ovat keskinäinen arvostus, yhteistyö, uudistushalukkuus ja luotettavuus.

– Säätiöomisteisuus antaa Wilhelmiina Palvelut Oy:lle vahvan selkänogan, Hanna Heiskanen sanoo.

– Miina Sillanpään Säätiö kehittää ikäihmisille mm. muistia ja toimintakykyä tukevia palveluita. Tässä kehittämisessä pystymme auttamaan, ja valmistuttuun ne ovat myös Wilhelmiina Palveluiden käytettävissä. Esimerkkinä mainittakoon aivoterveystta ja toimintakykyä ylläpitävä maksuton Muistipuisto®-sivusto (www.muistipuisto.fi). Vastaavasti Wilhelmiinassa kehitettyjä ikääntyneiden hyvän arjen ja merkityksellisen elämän käytänteitä voidaan jatkokehittää ja levittää valtakunnalliseen käyttöön yleishyödyllisen säätiön toiminnan kautta. Vahvuutemme on koko yhteisön osaaminen ja sen hyödyntäminen!

Wilhelmiina Palvelut

www.wilhelmiina.fi
Puh. 050 577 1666
wilhelmiina@wilhelmiina.fi

Wilhelmiina Taavetti,
Taavetti Laitisen katu 4,
Helsinki
Wilhelmiina Tenhola,
Tenholantie 10, Helsinki

Liiketoimintajohtaja Hanna Heiskanen.

Wilhelmiina Palvelut Oy

wilhelmiina

- Muistikodit
- Ympäri- ja vuorokautinen palveluasuminen ryhmäkodissa tai omassa asunnossa
- Yhteisöllinen palveluasuminen
- Senioriasuminen
- Lyhytaikainen asuminen
- Ravintola- ja kahvilapalvelut

Miina Sillanpään Säätiö sr

Miina Sillanpään Säätiö on rohkea, uutta luova kehittäjä ja yhteiskunnallinen keskustelijä. Säätiö tukee ja toteuttaa ikääntyneitä koskevaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä oppimista (TKIO). Lisäksi Säätiö tekee kansanterveystyötä.

Säätiön toiminta on yleishyödyllistä ja tähtää yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen. Haluamme rakentaa yhteiskuntaa ja olosuhteita, joissa meillä kaikilla on mahdollisuus ikääntyä paremmin.

www.miinasillanpaa.fi

Ikäihmisten kulttuurihyvinvointi paranee virtuaalisilla elämyksillä

Virtuaalinen ja elävä taide ikääntyneiden elämyksellisen arjen mahdollistajana -hanke on tuonut merkittäviä parannuksia ikäihmisten kulttuurihyvinvointiin ja sen saavutettavuuteen erityisesti syrjäseuduilla. Hankkeen tavoitteena oli lisätä ikäihmisten osallisuutta ja vähentää yksinäisyyttä tarjoamalla konkreettisia mahdollisuuksia taide-elämyksiin. Tämä vahvisti kulttuurista identiteettiä ja toi uusia ystäviä taidetoiminnan kautta.

Tämän Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry:n hallinnoiman hankkeen kautta pyrittiin myös tekemään kulttuurihyvinvoinnin merkitys näkyväksi ja integroimaan se ikääntyneiden palvelupolkuihin. Lisäksi hanke toi maakunnalle positiivista näkyvyyttä ja innosti ikäihmisiä kokeilemaan uutta teknologiaa, kuten virtuaalilaseja ja lisättyä todellisuutta (AR).

Hankkeessa oli mukana kolme yhteistyökumppanikuntaa: Pöytyä, Laitila ja Parainen. Aluksi kartoitettiin olemassa olevia ikäihmisten ryhmiä ja esiteltiin hankkeen idea. Ikäihmiset pääsivät tutustumaan BroomX 360-laitteeseen, joka heijastaa kotimaisia luontomaisemia huoneen seinille, kattoon ja lattiaan. Lisäksi virtuaalilasiavulla ryhmät pääsivät kokemaan Saaristomeren upeita maisemia ja meriluontoa.

Yhdessä kohderyhmän kanssa suunniteltiin uusia virtuaalisia sisältöjä ja AR-sisältöjä, jotka voi katsoa tablettitietokoneiden ja älypuhelimien avulla. Kaikki sisältöehdotukset

tulivat kohderyhmältä, mikä teki prosessista hedelmällisen ja antoi tekijöille mahdollisuuden tutustua uusiin paikkoihin ja tarinoin. Valmiit tuotteet tehtiin mahdollisimman saavutettaviksi, huomioiden kaksikielisyys ja kuulokkeiden käyttö ulkona.

Hankkeen tulokset ovat olleet vaikuttavia

Suunnitteluryhmissä oli yhteensä 60 ikäihmistä, ja uutta AR- ja VR-sisältöä on tähän mennessä kokeillut 1006 ikäihmistä ympäri Varsinais-Suomea. Hankkeen tavoitteena oli yli tuhat osallistujaa, ja tähän tavoitteeseen päästiin. Arvioiden mukaan vuoden 2024 loppuun mennessä sisältöä on kokeillut jopa 2000 ikäihmistä.

Laadullisesti hanke lisäsi ikäihmisten osallisuutta ja vähensi yksinäisyyttä. Palautteen perusteella osallistuminen toi iloa ja uutta sisältöä arkeen, ja teknologian käyttöön liittyvät ennakkoluulot vähenivät. Hankkeen kautta kunnat saivat uutta digitaalista näky-

vyyttä, ja ikäihmiset innostuivat vierailemaan kohteissa lastenlastensa kanssa.

Hankkeen aikana tehtiin myös parannuksia teknologian käytettävyyteen yhteistyössä CTRL-Realityn kanssa. Laitteisiin hankittiin kantohihnat ja langattomat kuulokkeet, jotta ne olisivat helpompia ja turvallisempia käyttää. Tämä osoittaa, miten tärkeää on kuunnella kohderyhmän palautetta ja kehittää tuotteita heidän tarpeidensa mukaan.

Hankkeessa työskenteli koko hankkeen ajan ammattitaiteilijataustainen projektityöntekijä. Lisäksi isommissa tapahtumissa mukana oli muita hanketyöntekijöitä mm. SIP-PE-hankkeesta sekä ruotsinkielisillä alueilla erikseen palkattuna ruotsinkielinen työntekijä. Yhteensä eri yhteistyötahoja oli hankkeessa mukana 18, ja toimijoita oli mukana reilusti yli 20. Virtuaalinen ja elävä taide ikääntyneiden elämyksellisen arjen mahdollistajana -hankkeen rahoittajana toimi Varsinais-Suomen liitto.

Hankkeen jatko ja tulosten hyödyntäminen

Turun Lähimmäispalveluyhdistys ry on saanut Varsinais-Suomen liiton AKKE-rahoituksen Kulttuuri Kiitajat -hankkeelle ajalle 1.6.2024-31.5.2025. Tämän uuden hankkeen tarkoituksena on pilotoida uutta liikkuvaa kulttuurihyvinvoinnin mallia Varsinais-Suomessa. Kulttuurikiitaja tuo ikäihmisten kotien lähelle tietoa kulttuurihyvinvoinnin mahdollisuuksista lähialueilla ja tarjoaa taide-elämyksiä missä ja milloin vain. Tähän liitetään nyt raportoitavassa hankkeessa kehitetyt virtuaaliset VR- ja AR-kokonaisuudet, ja lisäksi tuotetaan uusia sisältöjä.

Lisätietoja/yhteystiedot:
janiina.lehtonen@kotikunnas.fi

Tietoa ja käytännön ratkaisuja

Vanhustyön ja kuntoutuksen messutapahtumat Hyvä Ikä 2024 ja Fysioterapia & Kuntoutus 2024 tarjoavat näkökulmia vanhusten parissa työskenteleville ja kuntoutuksen ammattilaisille 2.-3.10.2024. Tapahtumakokonaisuuden täydentää samaan aikaan Helsingin Messukeskuksessa järjestettävät Sairaanhoidajapäivät.

Vanhustyön ammattilaisten ja ikääntyvien oma messutapahtuma Hyvä Ikä 2024 keskittyy tänä vuonna hyvän arjen tekijöihin. Teemoina ovat asuminen, hyvinvointi, teknologia ja kuntoutus. Näihin aiheisiin on tarjolla ajankohtaista tietoa ja käytännön ratkaisuja niin vanhustyön ammattilaisille kuin ikääntyville ja heidän läheisilleen. Esillä ovat mm. asumis- ja hoivapalvelut, kotiin tuotettavat palvelut, kalusteet, hoitotyön apuvälineet ja tarvikkeet sekä alan uudet teknologian ratkaisut. Vanhuuteen kannattaa varautua.

Messut tarjoaa ajankohtaista tietoa ja käytännön ratkaisuja niin vanhustyön ammattilaisille kuin ikääntyville ja heidän läheisilleen. Tänä vuonna puheenvuoroissa nousevat esiin välittävä kohtaaminen ja toimintakyky eri muodoissaan.

Voimaa arkeen

Kuntoutuksen ammattilaiset tuovat arkeen voimaa ja toimintakykyä. Fysioterapia & Kuntoutus -tapahtuma kokoaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön oppimaan uutta, innostumaan, tapaamaan kollegoja ja hakemaan työkaluja omaan työhön. Vuoden teema on ”Voimaa arkeen”, ja tapahtumassa on edustettuna tämän päivän kuntoutuksen koko moniammatillinen kenttä.

Toimintakyvyn ennakointi ja liikunnan merkitys korostuvat useissa puheenvuorois-

sa. Esimerkiksi Validian liikuntapainotteisessa kuntoutuksessa kokeillaan monipuolisesti soveltavan liikunnan lajeja ja välineitä. Lajikokeilut ja intensiivinen kuntoutus tukevat kykyä ymmärtää aktiivisen arjen ja terveiden elämäntapojen merkitystä elämänlaatuun.

Suomen suurin hoitotyön ammattitapahtuma

Sairaanhoidajien tärkein vuotuinen täydennyskoulutus- ja näyttelytapahtuma kokoaa yhteen lähes kaikki hyvinvointialueet sekä alan muut keskeiset toimijat ja asiantuntijat. Sairaanhoidajille räätälöidyn tapahtuman teemana on tänä vuonna ”Vahvista osaamistasi”.

Sairaanhoidajapäivät on Suomen suurin hoitotyön täydennyskoulutus- ja näyttelytapahtuma, joka houkuttelee tuhansia kävijöitä eri puolilta Suomea. Kävijät ovat sairaanhoidajia, hoitoalan opiskelijoita ja esihenkilöitä hoitotyön eri aloilta ja työyksiköistä. Tapahtuma koostuu kattavasta maksullisesta ohjelmasta sekä maksuttomista tietoisuista ja laajasta näyttelyalueesta, jossa pääsee tutustumaan hoitoalan uusimpiin innovaatioihin.

Lähde Messukeskus ja Expomark

Oletko eronnut tai jäänyt leskeksi? Hae mukaan Eläkeliiton järjestämille kursseille!

Erosta eheäksi® -kurssit on tarkoitettu avo- tai avioeron kohdanneille yli 50-vuotiaille.

Yhtäkkiä yksin® -kurssit on suunnattu yli 50-vuotiaille leskeksi jääneille.

Eläkeliitto järjestää sopeutumista tukevia kursseja yli 50-vuotiaille, vähintään puoli vuotta ja pääsääntöisesti korkeintaan kolme vuotta aiemmin eronneille tai leskeksi jääneille henkilöille. Kurssien tavoitteena on uusien näkökulmien saaminen muuttuneeseen elämäntilanteeseen ja oman identiteetin uudelleen rakentaminen. Tarkoituksena on löytää oma, uusi elämänpolku. Leskeyteen ja eroon liittyviä asioita käsitellään kursseilla yhdessä vertaisten kanssa ammattilaisten ohjauksessa.

Kurssit ovat maksuttomia matkakuluja lukuun ottamatta.

Osallistuminen ei edellytä Eläkeliiton jäsenyyttä. Kurssit järjestetään pääsääntöisesti Lehmiraannan lomakeskuksessa, Salossa.

Lisätietoja kursseista ja ohjeet niille hakemiseen:

www.elakeliitto.fi

tai numerosta 040 7257 340

/ sopeutumista tukevien kurssien suunnittelija

GeroNursing Centre edistää ikääntyvän väestön kuntoutumista

GeroNursing Centre (GNC) on ikääntyvien kuntoutumista edistävän hoitotyön tutkimus- ja osaamiskeskus Oulun yliopistossa.

GNC tarjoaa tutkimusta, koulutusta, asiantuntijapalveluita sekä verkostoja onnistuneen ja aktiivisen vanhenemisen tueksi. Tavoitteena on edistää toimintakykyistä vanhuutta.

Innostavaa verkkokoulutusta

Kehittääkseen ikääntyneiden kuntoutumista edistävän hoitotyön osaamista Suomessa GNC tarjoaa eri tasoisia verkkokoulutuksia.

Esimerkiksi viiden op:n laajuiset tieteelliseen tietoon perustuvat GeroNurse-koulutukset on suunnattu sotealan ammattilaisille. GeroNurse-koulutuksissa on omat variaatiot kotihoitoon, ympärivuorokautiseen palveluasumiseen ja uusimpana myös sairaaloihin.

– Päivitämme koulutuksia jatkuvasti. GNC:n koulutuksia on suorittanut jo yli tuhat hoitajaa. Palaute on ollut positiivista. Tuntuu, että olemme oikealla tiellä, kertoo tutkijatohtori **Sinikka Lotvonen**.

GNC on mukana Lapin yliopiston koordinoimassa GeroDigiLead-hankkeessa, jonka tavoitteena on tukea vanhuspalvelu-

GNC:n tutkimusryhmä. Takana vas. yliopistonlehtori Heidi Siira, yliopisto-opettaja Maria Korvola-Hemminki, professori ja tutkimusryhmän johtaja Maria Kääriäinen sekä yliopisto-opettaja Saara Kukkohovi. Edessä istuvat tutkijatohtori Sinikka Lotvonen ja väitöskirjatutkija Mari Parkkila.

luorganisaatioiden lähijohtajien osaamisen johtamista ja muutostoiminnan valmiuksia.

GNC vastasi yhteistyössä Lapin Ammattikorkeakoulun kanssa verkkokoulutuksen laatimisesta GeroDigiLead-hankkeelle. ”Vanhustyön digimuutosprosessien johtaminen kuntoutumista edistävässä toiminnassa” -verkkokoulutus (3 op) on tarkoitettu Pohteen ja Laphan vanhuspalveluorganisaatioiden lähijohtajille.

– Koulutus toteutetaan kaksi kertaa: syksyllä 2024 ja keväällä 2025, Lotvonen mainitsee.

Uusi suositus yhdenmukaistaa iäkkäiden toimintakyvyn arviointia

GNC laati yhteistyössä suositusryhmän kanssa uuden TOIMIA-suosituksen ”Toimintakyvyn arviointi iäkkäiden kuntoutumista edistävässä hoitotyössä”, jonka THL julkaisi elokuussa 2024.

– Suosituksen laatiminen oli usean vuoden työ, Sinikka Lotvonen kertoo.

– Kuntoutumista edistävään hoitotyön liittyvää suositusta ei ole aiemmin Suomessa tehty. Suositus on laaja-alainen, siinä on huomioitu

kaikki sosiaali- ja terveystyö.

Suosituksen tavoitteena on varmistaa yhtenäisten ja luotettavien toimintakyvyn arviointimenetelmien käyttö iäkkäiden hoitotyön palveluissa riippumatta palveluntuottajasta.

– Kun toimintakyvyn arviointi on yhdenmukaista eri ympäristöissä, voidaan ikäihmisen toimintakykyä arvioida ja seurata luotettavasti esimerkiksi sairaalasta kotihoitoon. Samalla mahdollistuu vaikuttavuuden arviointi.

Suosituksen on valittu mittareita kaikilta toimintakyvyn osa-alueilta. Sinikka Lotvosen mukaan suositus pyrkii lisäämään luotettavien mittareiden hyödyntämistä.

– Mittareilla voidaan seurata toimintakyvyn muutoksia lakisääteisen RAI-arvioinnin rinnalla ketterästi ja lyhyemmällä aikavälillä.

Parhaillaan käynnissä on hoitotieteen tutkimussäätiö Hotuksen koordinoima ikääntyneen henkilön toimijuutta ja toimintakykyä edistävän kotihoidon hoitosuosituksen valmistelu, jossa GNC on vahvasti mukana.

GNC tekee myös tilaustutkimuksia painopistealueidensa mukaisista aiheista. Esimerkiksi valtakunnallinen näkövammaisten terveyden edistämisen hanke Visus, jota hallinnoi Näkövammaisten terveys ja hyvinvointi Ry, on tilannut GNC:ltä tutkimustyön Visuk-

sen vetämien Terveystieteen verkoston vaikuttavuudesta ja merkityksellisyydestä osallistujien elämänlaatuun, terveyteen ja toimintakykyyn.

Vaikuttaminen asiantuntijaverkostojen kautta

Sinikka Lotvonen kertoo, että GNC pyrkii verkostoitumaan ja tekemään tutkimus- ja koulutusyhteistyötä.

– Haluamme saada aikaan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Yhdessä Oulun ja Lapin ammattikorkeakoulujen asiantuntijaryhmien kanssa GNC muodostaa GerHos-osaamiskeskittymän, joka yhdistää gerontologisen hoidon ja kuntoutuksen TKI-toimintaa ikääntyvien henkilöiden hyvinvoinnin, palveluiden ja alan koulutuksen edistämiseksi.

Toinen tuore esimerkki verkostoitumisesta liittyy ilon tuomiseen muistisairaille ikäihmisille. GNC, Gero Future Oy:n ja Taito Pohjois-Pohjanmaa ry ovat yhdessä haastaneet vapaaehtoisia neulomaan hypistelymuhveja muistisairaille. Muhvit jaetaan Oulun seudulla vanhusten viikolla 6.–13.10.2024.

– Muhveja on tullut valtava määrä, ja vieläpä todella hienoja, Sinikka Lotvonen hämmästelee.

geronursing.fi

Sentina Oy Hyviä hetkiä joka päivä

Sentina tunnetaan erityisesti Sävelsirkku-palvelusta, joka koostuu ainutlaatuisesta menetelmästä sisältöineen. Palvelu tarjoaa henkilökunnalle työkalut niin suunnitelmalliseen kuin hetkeen tarttuvaan toimintaan. Yhteisenä tavoitteena on luoda sosiaalisesti aktiivinen arki hoivayhteisössä. Palvelua ihmiseltä ihmiselle.

Vuorovaikutteinen menetelmällinen sisältöpalvelu Sävelsirkku on käytössä yli 200 hoivayhteisössä Suomessa ja Ruotsissa. Perinteinen kasvokkainen kohtaaminen ja digitaaliset palvelut voidaan yhdistää ikääntyneiden hyödyksi.

– Sisällöt huomioivat ikääntyneen eletyn elämän, aktivoivat tunnemuistia, tukevat ja edistävät toimintakykyä sekä tuovat merkitystä ja iloa elämään. Palvelu edistää osallisuutta silloinkin, kun itse ei enää pysty tekemään aloitetta, kertoo Sentina Oy:n palvelujohtaja

Talvikki Ranta-Ylitalo ja jatkaa:

– Sävelsirkku myös sujuvoittaa henkilökunnan työtä ja antaa valmiuksia kohtaamiseen. Itse sisällön lisäksi se sisältää esimerkiksi suunnittelutyökalun omien kokonaisuuksien luomiseen. Palvelun yhteydessä tarjotaan koulutuksia osaamisen kerryttämiseen ja sisällön hyödyntämiseen. Organisaatiossa voidaan hyödyntää myös erilaisia reaaliaikaisia raportointimahdollisuuksia, joiden kautta seurataan esimerkiksi toiminnalle asetettujen tavoitteiden täyttymistä.

Näyttämö laajentaa palvelua entisestään

Sävelsirkkua laajentaa Näyttämö-palvelu, joka tuo luontoa hoivaa ja merkitykselliset sisällöt videoina arkeen. Kun Sävelsirkun sisällöt on suunniteltu käytettäväksi kasvokkain kohtauksissa kuunnellen, Näyttämön avulla asiakas kohdataan yhdessä katsellen.

– Henkilökunnan ei itse tarvitse olla näyttämöllä, vaan yhdessä katsellen ja kuunnellen luodaan digitaalinen leirinuotio, joka toimii keskustelun pohjana, esittelee toimitusjohtaja **Kari Mikkonen**.

Mikkonen korostaa, että digitaaliset palvelut voivat olla avaintekijä ikääntyneiden arvostamaan kohtaamiseen. Esimerkkinä tästä ovat mobiililaitteiden tuoma joustavuus.

– Aiemmin toimintakykyä tukevaan toimintaan osallistuminen merkitsi kokoontumista yhteen huoneeseen. Nyt sisällöt voidaan ottaa mukaan vaikkapa ulos tai asiakkaan omaan huoneeseen.

Sekä Ranta-Ylitalo että Mikkonen näkevät, että kulttuurisen vanhustyön merkitys hoivan osana on

SÄVELSIRKKU perustuu suoratoistavaan pilvipalveluun, jonka ideana on koostaa yhteen paikkaan ikääntyneille sopiva muisteluun, pelaamiseen, musiikkiin ja liikuntaan liittyvä sisältö. Sisältöalustaa hyödynnetään esimerkiksi ikäihmisten asumispalveluissa, päivätoiminnassa sekä kotihoidossa. Palvelun avulla mahdollistetaan kunkin asiakkaan tarpeisiin sopivan sisällön löytäminen helposti teemoittain tai esimerkiksi ajankohtaan liittyen.

todella merkittävä. Esimerkiksi itselle mieleisen musiikin kuuntelu voi tuoda rauhaa muistisairaalle, tukea liikkumista tai aktivoida mukana muistoja.

– Olen saanut kokea, kuinka muistisairas ikääntynyt innostuu laulamaan mukana, vaikka puheentuohto muuten olisi jo heikentynyt. Palvelutarve on tärkeää nähdä la-

jemmin kuin vain välttämättömän kautta, sillä jokaisella meistä on oikeus monipuoliseen ja rikkaaseen elämään, summaa Ranta-Ylitalo.

Lisätietoa palvelustamme:
www.sentina.fi

Palliatiivisessa hoidossa ja saattohoidossa olevien ikääntyneiden yksinäisyyttä helpottamassa

Lahden Diakonialaitoksella on käynnistynyt Kuuntele sydämelläsi -hanke (2024–2027), jonka tavoitteena on vähentää saattohoidossa ja palliatiivisessa hoidossa olevien ikääntyneiden yksinäisyyttä sekä tukea heidän läheisiään vapaaehtoistoiminnan keinoin. Hankkeen tavoitteena on myös vahvistaa tietoisuutta palliatiivisesta hoidosta ja saattohoidosta, kuolevan ihmisen kohtaamisesta sekä rinnalla kulkemisesta. Hanketta toteutetaan ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä Lahdessa ja Heinolassa.

Jokainen Kuuntele sydämelläsi -toimintaan mukaan tuleva vapaaehtoinen tavataan, haastatellaan ja perehdytetään tehtäväänsä. Perehdytetyt vapaaehtoiset toimivat palliatiivisessa hoidossa ja saattohoidossa olevien ikäihmisten rinnalla tukien sekä iäkäästä että hänen läheisiään kuoleman ja surun kohtaamisessa. Vapaaehtoisille järjestetään myös toimintaa tukevaa koulutusta ja vertaistapahtumia. Toiminta on maksutonta kaikille osapuolille.

– Vaikka olemme vielä hankkeen alkuvaiheessa, olemme ehtineet jo kartoittaa palvelutaloja, valita pilottiyksiköitä sekä luoda näiden osalta toimivia yhteistyörakenteita vapaaehtoistoiminnalle. Pilotiivisiksi on käyty tutustumassa muun muassa tiimpalavereissa ja sovittu yhteisistä käytännöistä ennen vapaaehtoistyön käynnistymistä. Yhteisten käytäntöjen ja yhteistyön kautta halutaan varmistaa, että toiminta on sujuvaa ja vapaaehtoiset tuntevat itsensä tervetulleiksi palvelutaloihin, Kuuntele sydämelläsi -hankkeen projektityöntekijä **Milla Sintonen** kertoo.

1.3.2024 alkanee hankkeen on ehtinyt liittyä myös monikanavaista markkinointia sekä vapaaehtoisten rekrytointia. Vapaaehtoisten perehdyttämisen lisäksi heille järjestetään myös syventävää koulutusta – jatkossa myös työohjausta sekä virkistys- ja vertaistapahtumia.

– Pidimme vapaaehtoisten kaksiosaisen perehdytyksen elo-syyskuun vaihteessa. Tällä hetkellä on menossa vapaaehtoisten palvelutaloihin tutustuminen, joissa vapaaehtoiset tulevat toimimaan palliatiivisen hoidon ja saattohoidon vapaaehtoistyössä. Toimintaa aloitellaan kolmen pilottiyksikön voimin, mutta niiden määrää on tarkoitus lisätä lähitulevaisuudessa.

Periaatteessa kuka tahansa voi toimia vapaaehtoisena

Tehtävässä toimitaan tavallisen ihmisen tiedoilla ja taidoilla. Vapaaehtoistyössä on tärkeintä tarjota kii-reetöntä läsnäoloa palliatiivisessa hoidossa ja saattohoidossa oleville ikäihmisille. Vapaaehtoisella on oltava tiedossa vapaaehtoistoiminnan käytännöt ja periaatteet.

– Ensimmäisessä perehdytyksessä vapaaehtoisia koulutettiin vapaaehtoistyön periaatteiden lisäksi vuorovaikutukseen ja kohtaamiseen liittyviin taitoihin liittyen – niin ikääntyneen kuin omaisenkin näkökulmasta. Lisäksi koulutuksessa käytiin läpi palliatiiviseen

hoitoon ja saattohoitoon liittyviä asioita, mm. hoitokäytännöistä ja muista käytännön asioista, joista vapaaehtoisten on hyvä olla tietoisia, Sintonen kertoo.

Sintonen jatkaa, että perehdytykseen kuului myös toimintaympäristöön eli ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköiden arkeen tutustumista. Hoitajat yhdessä pilottiyksiköstä kertoivat oman yksikkönsä arjesta vapaaehtoisille. Perehdytyksessä asioista olivat kertomassa palliatiivisen hoidon ja saattohoidon parissa työskentelevät ammattilaiset.

– Perehdytyksessä kuultiin myös pitkään vapaaehtoisena toimineen kokemuksia. Lisäksi käytiin läpi mitkä tehtävät kuuluvat ja toisaalta eivät kuulu vapaaehtoisille.

Seuraavan syventävän koulutuksen teemana on muistisairaana ikääntyneen kohtaaminen. Koulutuksia pyritään järjestämään vapaaehtoisten tarpeita ja toiveita kuunnellen.

– Ensi vuonna palvelutalojen henkilökunnalle järjestetään yhteiskehittämisen työpajoja, joiden tarkoituksena on tukea palvelutalon henkilökunnan kykyä ottaa vastaan vapaaehtoisia sekä koordinoita vapaaehtoistoimintaa omissa yksiköissään..

Tavoitteena koordinoitu palliatiivisen hoidon ja saattohoidon vapaaehtoistoiminnan malli

Hankkeen tavoitteena on luoda Päijät-Hämeeseen koordinoitu palliatiivisen hoidon ja saattohoidon vapaaehtoistoiminnan malli. Siitä halutaan saada pysyvä osa Dilan toimintaa ja että kaikilla palliatiivisessa hoidossa ja saattohoidossa olevilla ikääntyneillä olisi tarvittaessa vapaaehtoinen rinnalla.

– On tärkeää, että vapaaehtoiset voivat hyvin. Yksi hankkeen tavoitteista onkin saada toimintaan hyvinvoiva ja aktiivinen vapaaehtoisten joukko, Sintonen toteaa.

Dilan palvelujohtaja **Kati Lampén** lisää, että vaikka Dila koordinoi hanketta, tavoitteena on ikääntyneiden yksinäisyyden vähentäminen ja läheisten tukeminen vapaaehtoistoiminnan keinoin koko Päijät-Hämeen alueella. Hankkeen puitteissa pyritään myös rakentamaan verkostoyhteistyötä palliatiivisen hoidon ja saattohoidon toimijoiden välillä.

– Palliatiivista hoitoa ja saattohoitoa tarvitsevien tilanteet ovat hyvin erilaisia, toisilla iäkkäillä ihmisillä on enemmän omaisia ja

Kuvassa Kuuntele sydämelläsi -hankkeen projektityöntekijä Milla Sintonen.

läheisiä ystäviä kuin toisilla. Tästä syystä on tärkeää kohdentaa apua juuri tälle yksinäisemmälle ryhmälle. Toisaalta vaikka henkilöllä olisi-kin paljon läheisiä, voi olla, että itse kuoleman hetkellä kukaan lähiomainen ei pääsekään paikalle, Lampén toteaa.

Kuoleman Kahvila -toiminta tuo näkymättömän näkyväksi

Hankkeen seuraaviin askeleisiin kuuluu mm. vapaaehtoisten säännöllisen perehdytysryhmän sekä vertaisryhmien käynnistäminen, vapaaehtoisten syventävät koulutukset, virkistystapahtumat sekä yhteiskehittämisen työpajat.

Kuuntele sydämelläsi -hankkeeseen kuuluu myös Death Café (Kuoleman Kahvila) -toiminta.

Jo 20 vuotta vanha Death Café -toiminta on alun perin lähtöisin Sveitsistä ja sen on kehittänyt sveitsiläinen sosiologi Bernard Crettaz. Kuoleman kahvila -toiminnassa on kysymys siitä, että ihmiset voivat tulla puhumaan vapaamuotoisesti kahvittelun lomassa kaikesta kuolemaan liittyvästä. Tapahtumat

kestävät noin pari tuntia kerrallaan. Kyseessä ei ole luento, suru- tai terapiaryhmä, vaan paikka, missä on mahdollista puhua kuolemasta lämpimässä ja avoimessa ilmapiirissä.

– Hankkeen tavoitteisiin kuuluu vahvistaa tietoisuutta palliatiivisesta hoidosta ja saattohoidosta, kuolevan kohtaamisesta sekä rinnalla kulkemisesta. Pyritään siihen, että ihmisten olisi luonnollista puhua kuolemasta, koska kuolema on luonnollinen osa elämää, Sintonen painottaa.

Death Café -toimintaa on jo ehditty järjestämään hankkeen puitteissa Hollolassa sekä Lahdessa, mutta toimintaa tullaan järjestämään jatkossa myös Heinolassa ja Orimattilassa.

– Tavoitteena on, että Kuoleman Kahvila -toiminta leviäisi useisiin hyvinvointialueen kuntiin Päijät-Hämeessä ja toiminta saataisiin alkuun eri kunnissa, Lampén kertoo.

Death Café -toiminta on yksi tapa viedä ihmisille tietoa kuolemasta ja saada heidät puhumaan siitä. Toimintaa voisi järjestää käytännössä kuka tahansa.

Vapaaehtoiseksi Kuuntele sydämelläsi -hankkeeseen?

– Meidän nettisivuiltamme löytyy yhteystiedot, joiden kautta toimintaan voi hakeutua mukaan.

Olemme markkinoineet hanketta muun muassa tapahtumissa, kouluissa, verkostojemme kautta, sekä sosiaalisessa mediassa. Joskus vapaaehtoiset saavat tiedon toiselta ihmiseltä, kanavat ovat moninaiset. Vapaaehtoisten tavoite on täytetty ja ylitettykin ensimmäisen vuoden osalta, vaikka jatkossa vapaaehtoisia tarvitaan vielä paljon lisää, Sintonen kiittelee.

Sintosen mukaan vapaaehtoiset ovat hyvin monenlaisista taustoista ja ikäryhmistä, myös nuoret ovat olleet ilahduttavan kiinnostuneita vapaaehtoistoiminnasta.

Muistipolun alkuvaiheeseen tarvitaan vaikuttavia ratkaisuja

Etenevä muistisairaus herättää usein huolta ja diagnoosin jälkeen olo voi tuntua yksinäiseltä. Oikea-aikainen tuki ja keskustelu vertaisten kanssa voivat auttaa lievittämään näitä tunteita ja tarjota arvokasta tietoa tulevaisuuden suunnitteluun. Vanhustyön keskusliiton Omahoitovalmennus-ryhmä tukee iäkkäiden ihmisten voimaantumista ja omahoitotaitoja muistipolulla.

”Mulle tuli yksinäinen olo, kun muistisairaus todettiin. Murehdin, että miten pärjään, kun asun yksin.”

Yksin asuvien iäkkäiden ihmisten määrän kasvaessa myös yhä useampi henkilö, jonka muisti on alentunut, asuu yksin. Muistisairaudet ja yksinäisyys ovat kansanterveydellisesti merkittäviä teemoja, joihin tulisi tarttua jo varhaisessa vaiheessa. Yksin asuminen on yhteydessä pienempään todennäköisyyteen saada diagnoosi oikea-aikaisesti. Tieto muistisairaudesta voi lisätä yksinäisyyttä, jonka tiedetään heikentävän elämänlaatua.

Muistisairauden alkuvaiheessa on tärkeää päästä tiedon ja vertaistuen pariin. Vanhustyön keskusliitto on kehittänyt tutkittuun tietoon perustuvan Omahoitovalmennus-ryhmämallin yksin asuville ja yksinäisyyttä kokeville iäkkäille ihmisille, joilla on varhaisessa vaiheessa oleva muistisairaus. Osallistujilta kerätyn palautteen mukaan Omahoitovalmennus-ryhmä vastaa hyvin alkuvaiheen tarpeisiin. Osallistujien yksinäisyys lieveni

ryhmän aikana ja sen jälkeen, ryhmästä sai tarpeellista tietoa ja ryhmään osallistuminen sai huolehtimaan asiakirjat, kuten hoitotahdon ja edunvalvontavaltuutuksen, kuntoon. Vanhustyön keskusliitto kouluttaa uusia ohjaajia yksin asuvien ryhmämalliin keväällä 2025.

Omahoitovalmennus-toiminta laajenee ruotsinkielisille

Etenevä muistisairaus voi vaikuttaa kielelli-

siin taitoihin, esimerkiksi sanojen löytymisen saattaa hidastua. Uudenlaisen elämäntilanteen äärellä voi tulla eteen monenlaista selvitettävää. Tunteista puhuminen ja omahoitotaitojen vahvistaminen voi tuntua luontevammalta, kun sen voi tehdä omalla äidinkielellä. Omahoitovalmennus-toiminta laajentuu Stiftelsen Blomsterfonden i Helsingfors sr tukeman kolmevuotisen hankkeen avulla, jossa kehitetään toimintaa ruotsinkie-

lisille iäkkäille ihmisille. Hankkeen tavoitteena on tukea iäkkäiden ihmisten osallisuutta, vahvistaa heidän omahoitotaitojaan ja edistää voimaantumista muistisairauden varhaisessa vaiheessa.

Tuloksellinen Omahoitovalmennus-toimintamalli kannattaa ottaa käyttöön

Resurssien tiukentuessa näyttöön perustuvia ja hyvinvointia edistäviä toimintamalleja kannattaa hyödyntää. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kehittämään Hyvinvointia ja terveyttä edistävien (HYTE) toimintamallien arviointipalveluun kootaan yhteismitallista tietoa vaikuttavista toimintamalleista. Omahoitovalmennus-toiminta sai arvioinnista erinomaisen arvosanan, 5/5. Omahoitovalmennus-toiminta perustuu laadukkaaseen tutkimustietoon ja sen vaikuttavuudesta on vahvaa tutkimus-, asiantuntija- ja kokemusasiantuntijanäyttöä.

Lisätietoja toiminnasta:

www.vtkl.fi/omahoitovalmennus

På svenska:

<https://vtkl.fi/pa-svenska/egenvard>

Kirjoittajat:

Laura Rautiainen, Emilia Stark

ja Merja Kahilainen,

Vanhustyön keskusliitto

Tutustu Omahoitovalmennus-toimintamalliin HYTE-toimintamallien julkaisusarjassa 4/2024 (92 s):

<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024082866573>

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Hanki osaamista vaikuttavan ryhmätoiminnan ohjaamiseen!

Koulutamme uusia Omahoitovalmennus-ryhmänohjaajia yksin asuvien ryhmämalliin keväällä 2025 (Teams)

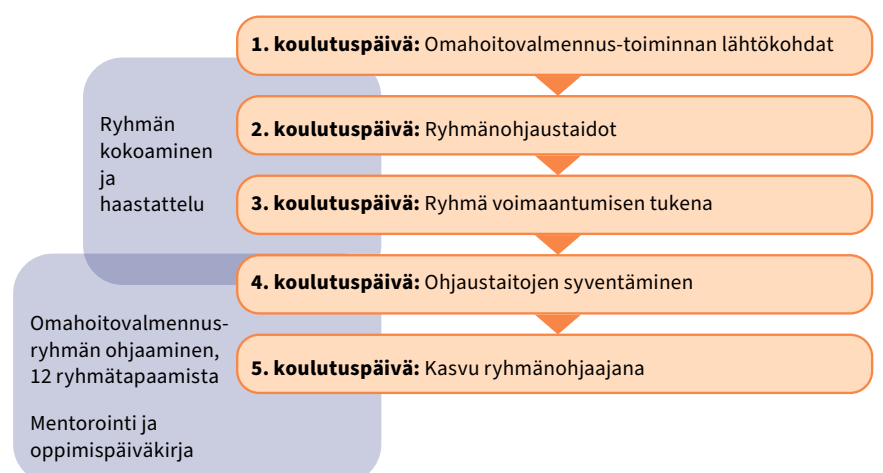
Pitkäjänteiseen tutkimus- ja kehittämistyöhön perustuva Omahoitovalmennus-ryhmä tarjoaa tukea yksin asuville ja yksinäisyyttä kokeville iäkkäille ihmisille, joiden muisti on alentunut.

Koulutuksesta osallistujat saavat käyttöönsä vaikuttavan ryhmänohjausmenetelmän. Koulutuksessa käsitellään iäkkäiden ihmisten voimaantumista ja hyvinvointia edistäviä sisältöjä, paneudutaan ryhmädynamiikkaan sekä tarkastellaan ohjaustyöskentelyä.

Koulutus sisältää viisi koulutuspäivää ja Omahoitovalmennus-ryhmän ohjaamisen yhdessä ohjaajaparin kanssa. Koulutuksen hinta: vapaaehtoistoimijoille ja opiskelijoille maksuton. Muille osallistujille koulutus maksaa 100 euroa / henkilö.

”Olen kasvanut ryhmänohjaajana sekä oppinut pohtimaan ja luottamaan toimintaani.”

Omahoitovalmennus-koulutuksen eteneminen – yksin asuvien ryhmämalli –

Omahoitovalmennus-koulutuksen ajankohdat

Koulutuspäivät ovat verkossa (Teams)

14.1., 21.1., 12.2., 2.4. ja 20.5.2025.

Lisätietoja koulutuksesta & koulutukseen hakeutuminen

Merja Kahilainen, p. 050 568 1107, merja.kahilainen@vtkl.fi

Tervetuloa mukaan!

Vanhustyön keskusliitto
CENTRALFÖRBUNDET FÖR DE GAMLAS VÄL RY

Lisätietoja Omahoitovalmennus-toiminnasta:
www.vtkl.fi/omahoitovalmennus

Junet Oy

Hoivakalustamisen erityisosaaja tähtää vastuulliseen valmistukseen ja kiertotalouteen

Junet Oy on hoiva- ja palvelukotien projektikalustamiseen erikoistunut yritys, jonka palveluihin kuuluu kalustettavien kohteiden kokonaisvaltainen toteutus kaluste- ja värisuunnittelmineen sekä mahdollisine erikoiskalusteineen. Oma asennuspalvelu toimittaa tuotteet kohteisiin, kantaa ja asentaa ne paikoilleen, siten että tilat ovat käyttökunnossa toimituksen jälkeen. Yrityksen toimialue kattaa koko Suomen.

Me toimitamme kalusteita hoivakoteihin avaimet käteen -palveluna. Teemme kokonaisvaltaisen suunnitelman ja järjestämme kohteeseen kalusteiden lisäksi tarvittaessa myös sisustustekstiilit, taulut, matot ja muut sisustustuotteet. Asiakkaan kannalta hankinta käy mutkatomasti, toteaa Junet Oy:n markkinointijohtaja Sanna-Mari Petäjästä ja jatkaa:

– Hoiva-alan kohteiden lisäksi toteutamme julkitilojen kalustamisia. Teemme myös yhteistyötä suunnittelijoiden kanssa ja toimitamme kalusteita heidän omille asiakkailleen suunnittelemiin kohteisiin.

Tarkoituksenmukaisia kalusteita

Junetin tuotteiden suunnittelun tärkeimpänä periaatteena on käyttäjälähtöisyys. Kalusteiden suunnittelussa on huomioitu sekä hoivakotien asukkaat että työntekijät. Huonekaluja on helppo huoltaa ja puhdistaa, ja niiden käyttäminen on mahdollisimman esteetöntä.

– Suunnittelemamme kalusteet ovat kodinomaisia, mutta ne täyttävät myös hoivakohteissa tarvittavat kriteerit. Kalusteemme ovat hyvän näköisiä ja palvelevat käyttötarkoituksessaan moitteetta. Tavoitteemme on, että toimittamamme ratkaisut lisäävät käyttäjien hyvinvointia, Sanna-Mari Petäjästä kuvailee.

Räätälöidyt ja kokonaisvaltaiset toimitukset

Avaimet käteen -kokonaisuus toteutetaan asiakkaan toivomusten mukaisesti. Kalusteet valmistetaan Jurvan seudulla, joten tuotantoprosessi on hallittavissa ja mukautettavissa tarpeen mukaan.

– Pystymme valmistamaan tuotteita mittatilauksesta sekä määrittelemään kattavasti värisävyjä. Erikoisetkin mitat ja värisävyt onnistuvat.

– Tarvittaessa käymme tutustumassa kohteeseen ennen suunnitelman tekemistä. Yhdessä asiakkaan kanssa käymme läpi kohteen tarpeet ja selvitämme, onko kohteessa mahdollisesti jotakin piilotarpeita, ja voimmeko ratkaisuihimme ratkaista käytännön ongelmia. Haluamme auttaa asiakastamme tekemään arjesta toimivamman, Sanna-Mari Petäjästä toteaa.

Asiakslähtöisyys toimii

Junet panostaa asiakslähtöiseen ja välittömään palveluun, jossa kuta-

kin asiakasta palvelee yksi henkilö, joka hoitaa koko prosessin suunnittelusta laskutukseen. Näin pysytään ajan tasalla molemmin puolin, eikä asioita tarvitse selittää aina uusille ihmisille.

Sanna-Mari Petäjästä kertoo, että Junetin tuotekehitysprosessi toimii nopeasti ja joustavasti.

– Kehitämme uusia tuotteita asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Jos asiakas tarvitsee vaikkapa käytävälle sijoitettavan hankojen säilytysratkaisun, suunnittelemme sellaisen. Uusi kaluste voidaan ottaa laajempaan tuotantoon, jos kysyntää on.

Vastuullisesti tuotettu ja kestävä tuote on fiksiu valinta

Junetin toimittamilla tuotteilla on pitkä käyttöikä. Materiaalit on valittu siten, että ne kestävät jokapäiväisessä käytössä mahdollisimman kauan.

– Tuotteemme ovat myös helposti huollettavissa ja korjattavissa. Emme kannata kertakäyttökulttuuria, huomauttaa Sanna-Mari Petäjästä.

– Ekologisuuden lisäksi pitkän elinkaaren kalusteet ovat myös taloudellisesti järkevä investointi, kun niitä ei tarvitse uusia parin vuoden välein. Lopuksi tuotteet kierrätetään.

Yrityksen vastuullisuus – ajattelua on myös se, että mahdollisimman suuri osa tuotteista ja niiden materiaaleista tulee Suomesta. Tällä tavoin tuotanto pidetään lähellä

ja sillä on paikallisesti työllistävä merkitys. Lisäksi kuljetuksia pystytään yhdistelemään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Junetin toiminta on sertifioitu ISO 9001 laatu-järjestelmän ja ISO 14001 ympäristöjärjestelmän mukaisesti.

Antibakteeriset pinnat vakiona

Hoiva-alan kohteiden kalusteisiin sopivat parhaiten antibakteeriset kankaat, joissa on kosteussuojia ja jotka ovat konepestäviä. Junetin käyttämät verhoilukankaat ja pehmusteet valmistetaan paloturvallisista materiaaleista.

– Kaikki tuotteemme ovat saatavana kokonaan antibakteerisina. Tarjoamme vakiona antibakteerisen lakkauksen puuosien pintoihin. Pöytäkansien valkoinen laminaatti on vakiona antibakteerinen, ja muistakin väreistä saa tarvittaessa antibakteerisen version, kertoo Sanna-Mari Petäjästä.

– Osaamme neuvoa asiakasta suunnitteluvaiheessa materiaalinvalinnoissa, jotta lopputulos olisi mahdollisimman helppohoitoinen ja -käyttöinen. Materiaalin täytyy toimia ja kestää siinä käytössä, johon se on tarkoitettu.

Lämmintä kodikkuutta, ei kylmää kliinisyyttä

Junetin kalusteiden kodinomaisuus ilmenee siten, että ne eivät näytä perinteisiltä, kliinisiltä sairaalakalusteilta.

– Suunnittelemamme kalusteet sopisivat aivan hyvin vaikka tavalliseen suomalaiseen olohuoneeseen, Sanna-Mari Petäjästä kiteyttää.

– Värien käytössä pyrimme positiivisuuteen, iloisuuteen ja energisyyteen. Toimituskokonaisuuksissa huomioimme myös värien vaihtelun: oleskelutiloissa voidaan käyttää kussakin omaa väriä, mikä auttaa asukkaita ja käyttäjiä tunnistamaan oman tilan.

Kalusteilla on ratkaisevan suuri

Junet Oy toimitti kalusteet ja sisustustuotteet Karkkilassa toimivaan ikäihmisten Hoivamme-kotiin.

merkitys siihen, miltä tilat tuntuvat niissä asuvista, työskentelevistä ja vierailevista. Viihtyisä ja toimiva ympäristö luo hyvinvointia.

Perinteistä puuseppäosaamista ja alan edelläkävijyyttä

Jurva on pitkien perinteiden puuseppäpitäjä, jossa alan osaaminen on vahvaa. Junet Oy:n omistajayritykset ovat vakiintuneita ja kauan toimineita, pisimmillään historiaa on likimain sata vuotta. Junet toimittaa tilaukset luotettavasti ja nopeasti.

– Kapasiteettia on suurtilauksiin. Satojen kappaleiden erät eivät ole ongelma, mutta voimme

toimittaa asiakkaalle yksittäisiäkin kappaleita.

Yhtenä, tuoreimpana Junetin kohteena Sanna-Mari Petäjästä mainitsee lokakuussa 2024 kalustettavan 60 paikkaisen ikäihmisten hoivakodin Oulussa.

– Kalustamme kohteen ruokailutilat, oleskelutilat, aulan sekä henkilökunnan toimisto- ja taukotilat. Sisustuksen lähtökohtina oli Rinnekodit -konseptin mukaisesti toiminnallisuus, lämmin värikäs tunnelma ja yhtenäinen rauhallinen kokonaisuus.

Hoiva-alan kalusteissa Junet Oy on monella tapaa edelläkävijä, ja sellaisena haluaa pysyä jatkossakin. Yritys on ollut mukana kansainvälisessä EU-projektissa, jossa on tarkasteltu kalusteiden älyteknologiaa vanhusten hoidon näkökulmasta.

– Innovatiivisessa projektissa on tutkittu, millaisia tarpeita seniorystävällisiin kalusteisiin hoiva-alalla kohdistuu, ja miten ratkaisut voitaisiin integroida kalusteisiin. Monikansallisessa projektissa ovat olleet Suomesta mukana Satakunnan ammattikorkeakoulu ja Tampereen yliopisto.

Junet

www.junet.com
010 320 0450
info@junet.com
myynti@junet.com

Junet Oy on kahden jurvalaisen huonekaluja valmistavan yrityksen omistama myyntiyhtiö, jonka toimitamat kalusteet tulevat pääasiassa omistajayritysten tehtailta. Yhtiöllä on yhteistyökumppaneita Jurvan lähialueella ja muuallakin Suomessa. Kotimaiseen valmistukseen nojaavalla Junet Oy:llä on -avainlippu -merkki tuotteilleen ja palveluilleen.

KANTA-VALMIS OHJELMISTO SOSIAALIALAN AMMATTILAISILLE

Sofia™ täyttää asiakas-
tietolain vaatimukset
ja tuo rakenteisen
kirjaamisen osaksi
palveluyksiköiden ja
ammattilaisten arkea

Kirjaaminen tehdään kansallisiin
asiakirjarakenteisiin (Sosmeta)

Laskutusaineisto muodostuu
kirjausten perusteella tilaajalle

Työvuorojen suunnittelu
samassa ohjelmassa

Kirjaukset arkistoituvat
automaattisesti Kantaan

Asiakaspalaute kerätään
suoraan järjestelmästä

Tiedolla johtaminen
monipuolisin mittarein

Lisätiedot: asiakastietojarjestelmä.fi tai p. 010 508 2610

TEE TILAA

joustavuudelle ja taloudelliselle
ennustettavuudelle.
Tilaratkaisuille, jotka joustavat
yhteiskunnan muutoksessa.

Adapteo.

